НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-602-01-13
Дата 09 / 06 2026 г.

**МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ**

**Изх. №** 02.01-93
08.06.2026г.

**ДО**
**Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА**
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**52-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

**Относно:** Решение № 442 на Министерския съвет от 2026 г.

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОЦОВА,**

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № 442 на Министерския съвет от 2026 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции.

**Приложения:**

1. Препис от Решение № 442 на Министерския съвет от 2026 г.
2. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции.
3. Частична предварителна оценка на въздействието.
4. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
5. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
6. Справка за постъпилите бележки и предложения от министерствата и ведомствата от проведеното междуведомствено съгласуване по проекта на акта.
7. Справка за постъпилите предложения и становища от проведените обществени консултации.
8. Електронен носител с работните файлове.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**РУМЕН РАДЕВ**

Р Е П У Б Л И К А  Б Ъ Л Г А Р И Я
**М И Н И С Т Е Р С К И  С Ъ В Е Т**

**Препис**

# Р Е Ш Е Н И Е № 442

**от 8 юни 2026 година**

**ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ**

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

**М И Н И С Т Е Р С К И Я Т  С Ъ В Е Т**
**Р Е Ш И:**

**1.** Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции.

**2.** Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

**3.** Заместник министър-председателят и министърът на финансите да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ РУМЕН РАДЕВ**

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА**
**МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ МАРИЯ ТОМОВА**

**ЗА НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ**
**“ДЕЛОВОДСТВО И АРХИВ“:**
**СОНЯ БОЖИКОВА**

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МБ-АС

BD-ZID_ZKI.DOCX

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
**НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

***Проект***

# ЗАКОН

## ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 16, 20, 22, 51, 77, 98 и 106 от 2018 г., бр. 37, 42, 83, 94 и 96 от 2019 г., бр. 11, 13, 14, 18 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 25 и 51 от 2022 г., бр. 65, 66, 84 и 85 от 2023 г., бр. 13, 70 и 79 от 2024 г., бр. 49, 50, 54, 63, 67 и 99 от 2025 г. и бр. 16 и 25 от 2026 г.)

**§ 1.** В глава първа преди чл. 1 се създава заглавие:

„Раздел I

Предмет и компетентност“.

**§ 2.** В чл. 1 се правят следните изменения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Българската народна банка и Европейската централна банка (ЕЦБ) са компетентни органи в съответствие с разпределението на задачите и правомощията, свързани с пруденциалния надзор съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките,

свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ, L 287/63 от 29 октомври 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1024/2013“, за упражняване на:

1. надзор върху банките по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“;

2. правомощията по чл. 4, параграф 2 и чл. 11, параграфи 6, 8 и 10 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 648/2012“, по отношение на финансовите контрагенти, по чл. 2, т. 8 от регламента, които са банки;

3. правомощията по:

а) член 29, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации и за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 347/35 от 28 декември 2017 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/2402“, за спазване на изискванията на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/2402, когато институционален инвеститор е кредитна институция;

б) член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на чл. 6 – 9 от същия регламент, когато спонсор е кредитна институция;

в) член 29, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на чл. 6 – 9 от същия регламент, когато инициатор или първоначален кредитор е кредитна институция;

г) член 29, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/2402 за спазване на изискванията на чл. 18 – 27 от същия регламент, когато спонсор или инициатор е кредитна институция.“

2. В ал. 3 т. 2 и 6 се отменят.

**§ 3.** В чл. 2, ал. 10 думите „чл. 29б“ се заменят с „чл. 28н, ал. 4 - 8“.

**§ 4.** В глава първа се създава раздел II с чл. 6а – 6г:

„Раздел II

Независимост по отношение на надзора върху банките

Чл. 6а. (1) При упражняване на надзорните правомощия на БНБ членовете на управителния съвет и нейните служители действат независимо и обективно и нямат право да искат или да приемат указания от поднадзорните лица, нито от органите и институциите на Европейския съюз, от Министерския съвет, от правителствата на други държави членки или от други органи и институции.

(2) По смисъла на този раздел:

1. „Член на управителния съвет“ е член на управителния съвет на БНБ с изключение на управителя;

2. „Служители на БНБ“ са служители на длъжности, свързани със създаване, придобиване или ползване на информация за целите на банковия надзор или във връзка с него. Управителният съвет на БНБ определя длъжностите, в чиито функции попадат дейностите по изречение първо.

Чл. 6б. (1) Членовете на управителния съвет и служителите на БНБ нямат право да търгуват с финансови инструменти, емитирани от или реферирани към банки, лицензирани на територията на Република България и преките или непреките предприятия майки, дъщерните предприятия или свързаните лица на тези банки, с изключение на:

1. инструментите, управлявани от трети страни, при условие че не се допуска собствениците на тези инструменти да се намесват в управлението на портфейла;

2. инвестициите в предприятия за колективно инвестиране;

(2) Изключенията по ал. 1 се прилагат само когато третите страни и предприятията за колективно инвестиране не инвестират предимно в инструменти, емитирани от субектите, посочени в ал. 1, или реферирани към тях.

Чл. 6в. (1) Членовете на управителния съвет и служителите на БНБ, чиито функции са пряко свързани с целите на надзора или вземането на решения, нямат право да сключват трудови договори, договори за консултантски услуги, договори за изпълнение на ръководни или контролни функции или да приемат какъвто и да е вид договорно споразумение за предоставяне на професионални услуги за определен период от време („период на спиране“), с които и да е от следните:

1. банки, с които служителите или членовете на управителния съвет са били пряко ангажирани за целите на надзора или вземането на решения, включително в преките или непреките предприятия майки, дъщерните или свързаните предприятия на тези банки;

2. субекти, които предоставят услуги на някои от лицата по т. 1, освен в случаите, когато на служителите или на членовете на управителния

съвет е забранено да участват в предоставянето на тези услуги по време на периода на спиране;

3. субекти, извършващи дейности по лобиране и застъпничество, насочени към БНБ, по въпроси, за които служителите или членовете на управителния съвет са отговаряли по време на своята работа или мандат.

(2) Длъжностите по ал. 1 се определят с решение на управителния съвет на БНБ.

(3) Периодът на спиране по ал. 1 се прилага:

1. за член на управителния съвет на БНБ - от прекратяването на правомощията му;

2. за служител на БНБ - от датата на прекратяване на трудовото му правоотношение, съответно от датата на преназначаването му на друга длъжност, която не е определена по реда на ал. 2.

(4) Периодът на спиране по отношение на субектите по ал. 1, т. 1 и 2 е с продължителност:

1. за членовете на управителния съвет - дванадесет месеца;

2. за служителите на БНБ, пряко участващи в надзора на субектите по ал. 1, т. 1 - най-малко три месеца, като конкретните периоди на спиране се определят от управителния съвет на БНБ.

(5) За лицата по ал. 1 периодът на спиране по отношение на субектите по ал. 1, т. 3 е с продължителност три месеца.

(6) През периода на спиране лицата по ал. 1 нямат достъп до информация, представляваща служебна, банкова, професионална, търговска или друга правнозащитена тайна или информация, свързана със субектите по ал. 1, т. 1- 3.

(7) Членовете на управителния съвет и служителите на БНБ, за които се прилага забраната по ал. 1, имат право на обезщетение при условия, по ред и в размер, определени от управителния съвет на БНБ.

Чл. 6г. (1) Членовете на управителния съвет и служителите на БНБ по чл. 6а, ал. 2 подават декларация за интереси, в която декларират информация за притежаваните от тях имущество, капиталови инструменти; облигации, взаимни фондове, инвестиционни фондове, смесени фондове, хедж фондове и борсово търгувани фондове, които могат да породят съмнения за конфликт на интереси.

(2) Лицата по ал. 1 декларират по определен от БНБ ред посочените обстоятелства преди назначаването им, съответно избирането им, както и ежегодно след това.

(3) Изискванията за подаване на декларация за интереси по този член не засягат изискванията за подаване на декларации за имущество и интереси, регламентирани в закон.

(4) Когато член на управителния съвет или служител на БНБ притежава към момента на назначаването/избирането му, съответно наемането му, и след това финансови инструменти, които могат да породят съмнения за конфликти на интереси, БНБ може да изиска за всеки отделен случай тези инструменти да бъдат продадени или съответното лице да се разпореди с тях своевременно.

(5) Българската народна банка разрешава за всеки отделен случай на лицата по ал. 4 да продадат или да се разпоредят с финансови инструменти, притежавани от тях към момента на назначаването/ избирането им, съответно наемането им.“

**§ 5.** Член 10 се изменя така:

„Чл. 10. (1) Банка и клон на банка от трета държава се управляват и представляват съвместно най-малко от две лица, от които поне едно владее български език. Те не могат да възлагат цялостното управление и представителство на банката или на клона на едно от тях, но могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.

(2) Лицата по ал. 1 трябва да управляват банката или клона, като присъстват лично на адреса ѝ на управление.

(3) Юридическо лице не може да бъде член на управителен съвет или на съвета на директорите на банката.

(4) Условията, при които членовете на управителния съвет (съвета на директорите), членовете на надзорния съвет и прокуристите могат да участват в състава на управителните или контролни органи на други юридически лица, както и допълнителните изисквания, които трябва да спазват при упражняването на функциите си, се определят с наредба на БНБ.

(5) Най-малко един от членовете на надзорния съвет или от неизпълнителните членове на съвета на директорите на банка трябва да бъде независим.

(6) Независим член на съвета може да бъде лице, което:

1. не е служител в банката или лице, заемащо длъжност, съответстваща на висш ръководен персонал в дружество от група, която е обект на пруденциална консолидация по смисъла на глава 2, дял II, част първа от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително когато предприятието майка е със седалище в трета държава;

2. не притежава пряко или непряко квалифицирано дялово участие в банката;

3. не е член на управителния съвет или изпълнителен член в съвета на директорите в банката или в дружество от група, която е обект на пруденциална консолидация по смисъла на глава 2, дял II, част първа от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително когато предприятието майка е със седалище в трета държава, и не е заемало такава длъжност през последните 5 години;

4. не е било член на управителен орган на банката в продължение на повече от 12 последователни години;

5. няма съществени финансови или делови отношения с банката;

6. не получава значителни плащания или други облаги извън възнаграждението за изпълняваните от него функции;

7. не е съпруг, роднина по права линия без ограничение или по съребрена до втора степен на член на управителния съвет или на изпълнителен член на съвета на директорите в банката или в дружество от група, която е обект на пруденциална консолидация по смисъла на глава 2, дял II, част първа от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително когато предприятието майка е със седалище в трета държава, и не се намира във фактическо съжителство с такова лице.

(7) За значимите банки и банките, чиито акции са допуснати до търговия на регулиран пазар, независимите членове по ал. 5 трябва да са не по-малко от една трета.

(8) Българската народна банка може да изиска клон на банка със седалище в трета държава от категория 1, с оглед на осигуряване на стабилното му управление, да се управлява и представлява от повече от две лица (управителен комитет).“

**§ 6.** Член 10а се отменя.

**§ 7.** Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. (1) Член на управителен съвет, на съвет на директорите, както и прокурист, с изключение на този, чието упълномощаване е само за дейността на клон на банка, лицензирана в Република България, може да бъде лице, което:

1. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен, не по-ниска от „магистър“;

2. притежава достатъчни квалификация и професионален опит в банковия или финансовия сектор за изпълнение на съответните функции, а всяко от лицата по чл. 10, ал. 1, изречение първо - и да е работило най-малко 5 години на длъжност с ръководни функции в банка или в сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени с наредба на БНБ;

3. притежава добра репутация;

4. е способно да работи с честност, почтеност и независимост, за да преценява и оспорва по ефективен начин решенията на управителния съвет (съвета на директорите), ако е необходимо, и да упражнява ефективен контрол и наблюдение на вземането на решения на управленско ниво;

5. има възможност да посвещава достатъчно време за изпълнение на възложените му задължения.

(2) Член на надзорния съвет на банка или представител на юридическо лице в надзорния съвет може да бъде лице, което отговаря съответно на изискванията на ал. 1, т. 3 – 5 и притежава знания, умения и опит съобразно критерии, определени с наредба на БНБ.

(3) За установяване наличието на добра репутация по смисъла на ал. 1, т. 3 е необходимо установяването най-малко на следните обстоятелства по отношение на лицето:

1. да не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;

2. да не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или на контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;

3. да не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните две години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;

4. да не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;

5. да не е съпруг или роднина до трета степен, включително по права или по съребрена линия, с член на управителен или на контролен орган на банката и да не се намира във фактическо съжителство с такъв член;

6. да не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;

7. въз основа на събраните за него и за неговите близки сътрудници данни, както и за връзките му с тях, да не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност и възможност за възникване на конфликт на интереси.

(4) Оценката относно това дали е спазено изискването за наличие на добра репутация и за честност и почтеност на лице по ал. 1 и 2 не се

ограничава до установяване на липсата на обстоятелствата по ал. 3 или на висящо наказателно производство, като се вземат предвид и административни наказания, принудителни административни и други мерки, наложени на лицето или на юридическо лице, в което то заема или е заемало длъжност с ръководни функции, включително висящи производства за налагане на такива.

(5) Членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет колективно трябва да притежават подходящи знания, умения и опит, за да могат да разбират в достатъчна степен дейността на банката, както и свързаните рискове, на които е изложена, и въздействието, което оказва, в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, като се отчитат факторите от екологичен, социален и управленски характер. Общият състав на съответния колективен орган трябва да бъде достатъчно разнообразен, за да отразява достатъчно широк обхват от експертен опит.

(6) Банките отделят достатъчно човешки и финансови ресурси за въвеждане в работата и за обучение на членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет, включително относно ЕСУ рисковете и въздействията и относно риска при ИКТ, съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 52в от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(7) Банките носят основната отговорност да гарантират, че членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет притежават по всяко време достатъчно добра репутация, действат честно, почтено и независимо и притежават достатъчно знания, умения и опит, за да изпълняват задълженията си и да отговарят на критериите и изискванията, предвидени в този закон и в актовете по неговото прилагане, освен по отношение на лицата по чл. 46, ал. 2 и чл. 54, ал. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

(8) Банките гарантират, че членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет отговарят по всяко време на критериите и изискванията по този закон и на актовете по неговото прилагане и оценяват тяхната пригодност, преди те да встъпят в длъжност и периодично след това, като вземат предвид надзорните очаквания, както е предвидено в този закон, актовете по неговото прилагане, други пряко приложими в Република България правни актове, насоки и вътрешни политики за пригодност.

(9) В случаите, в които мнозинството от членовете на управителния съвет (съвета на директорите) и на надзорния съвет трябва едновременно да бъдат заменени с новоназначени членове и прилагането на ал. 8 би довело до ситуация, при която оценката за пригодност на новите членове ще се извършва от членовете, чиито мандат изтича, подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“, може да разреши оценката да се извърши, след като новоназначените членове са встъпили в длъжност. При подаване на искане за издаване на одобрение на тези лица банката също така потвърждава, че условията по изречение първо са налице.

(10) Когато въз основа на вътрешната оценка за пригодност по ал. 8 банките заключат, че член на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет не отговаря на приложимите изисквания, те:

1. своевременно отстраняват такъв член от съответния орган; или

2. предприемат своевременно необходимите допълнителни мерки, за да се гарантира, че този член е, или ще стане пригоден за съответната длъжност.

(11) Лицата по ал. 1 и 2 могат да бъдат избирани или упълномощавани след предварително одобрение от компетентния орган по чл. 1, ал. 2. Необходимите информация и документи, както и редът за издаване или отказ на одобрение се определят с наредба на БНБ. С наредбата могат да се определят и допълнителни изисквания към лицата по изречение първо, при съобразяване с относимите към тяхната дейност насоки, политики и ръководства на Европейските надзорни органи и Европейската централна банка.

(12) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 издава или отказва да издаде одобрение в 60-дневен срок след подаването на всички необходими документи, като по отношение на значимите поднадзорни лица по смисъла на Регламент (ЕС) № 1024/2013 този срок е 120 дни. В случаите по чл. 45, ал. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници решението може да бъде взето в едномесечен срок. Когато е целесъобразно, сроковете по изречение първо могат да бъдат удължени еднократно с до 60 дни от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“.

(13) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 отказва да издаде одобрение по ал. 11, когато лицето не отговаря на изискванията на този закон и на актовете по неговото прилагане или ако не са представени необходимите данни и документи, или представените съдържат непълна, противоречива или невярна информация.

(14) Обстоятелствата по ал. 3, т. 2 - 7 се установяват с декларация.

(15) Обстоятелствата по ал. 3, т. 1 се установяват служебно от БНБ за българските граждани, пребивавали постоянно в Република България през последните десет години, и с аналогичен документ за останалите лица.

(16) Когато станат известни нови факти или други обстоятелства, които биха могли да повлияят на пригодността на членовете на управителния съвет (съвет на директорите) или на надзорния съвет, банката оценява отново пригодността на тези членове и своевременно информира компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(17) Когато компетентният орган по чл. 1, ал. 2 узнае, че в относимата информация относно пригодността на член на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет на банка е настъпила промяна и тази промяна би могла да повлияе на пригодността на съответния член, той оценява отново неговата пригодност.

(18) При възникване на съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или че е налице повишен риск от такива действия в банка, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 преразглежда издадените от него одобрения с оглед на спазването на изискванията по ал. 1, 2 и 20 и при необходимост прилага надзорни мерки по чл. 103, ал. 2.

(19) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 не извършва нова оценка за пригодност на член на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет на банка при подновяване на неговия мандат, освен когато е настъпила промяна в относимата информация, известна на компетентния орган, и тази промяна би могла да повлияе на пригодността на съответния член.

(20) Алинеи 1 и ал. 3-19 се прилагат съответно и за управителите на клонове на банки от трета държава и за членовете на управителния комитет на клонове на банки от трета държава от категория 1.“

**§ 8.** Член 11а се изменя така:

„Чл. 11а. (1) Лицата, заемащи ключови позиции в банка, трябва да отговарят на изискванията по чл. 11, ал. 1, т. 1 и т. 3 – 5 и да притежават достатъчно знания, умения и опит за изпълнение на своите функции съобразно критерии, определени с наредба на БНБ.

(2) Банките носят основната отговорност да гарантират, че лицата, заемащи ключови позиции, са по всяко време с достатъчно добра репутация, изпълняват функциите си честно и почтено и притежават достатъчно знания, умения и опит, необходими за изпълнението на своите задължения. При оценката на репутацията на лицата по изречение първо се прилага чл. 11, ал. 3 и 4.

(3) Банките гарантират, че лицата, заемащи ключови позиции, отговарят по всяко време на изискванията по ал. 1 и оценяват тяхната пригодност, преди те да встъпят в длъжност и периодично след това, както е предвидено в този закон, в актовете по неговото прилагане и в други пряко приложими в Република България правни актове, насоки и вътрешни политики за пригодност.

(4) Когато въз основа на оценката за пригодност по ал. 3 банките достигнат до заключение, че дадено лице не отговаря на изискванията по ал. 1, те:

1. не го назначават като лице, заемащо ключова позиция, ако оценката приключи, преди лицето да встъпи в длъжност;

2. своевременно го отстраняват като лице, заемащо ключова позиция; или

3. предприемат своевременно необходимите допълнителни мерки, за да се гарантира, че то е или ще стане пригодно за съответната позиция.

(5) Банките предприемат всички необходими мерки, за да осигурят правилното функциониране на всяка ключова позиция, включително чрез замяна на лицето, което я заема, ако това лице престане да отговаря на изискванията за пригодност.

(6) Банките уведомяват компетентния орган по чл. 1, ал. 2 за всяко новоназначено лице, заемащо ключова позиция, в 10-дневен срок от датата на назначаването му и прилагат необходимите документи, определени с наредба на БНБ.

(7) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка за пригодността на лицата, заемащи ключови позиции, с оглед на съответствието с изискванията по ал. 1, като издава или отказва да издаде одобрение.

(8) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценката по ал. 7 в срок до 120 дни от получаване на уведомлението и на необходимите документи. Когато е целесъобразно, този срок би могъл да бъде удължен еднократно с до 60 дни от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“. Редът за извършване на оценката и издаване или отказ на одобрение се определя с наредбата по ал. 6.

(9) В случай че компетентният орган по чл. 1, ал. 2 откаже да издаде одобрение по ал. 7, банката трябва да освободи съответното лице, заемащо ключова позиция, в едномесечен срок от уведомлението за това.

(10) Изискванията на ал. 1 – 9 се прилагат съответно и за:

1. член на управителния съвет (съвета на директорите) на банка, при назначаването му на длъжност като главен финансов директор или ръководител на функция за вътрешен контрол;

2. ръководителите на функциите (службите) за вътрешен контрол на клонове на банки от трета държава от категория 1; БНБ може са изиска

прилагането на тези изисквания и за клон от трета държава от категория 2 в зависимост от големината и вътрешната организация на клоновете от трети държави от категория 2 и от естеството, мащаба и сложността на извършваната от тях дейност.

(11) Когато ръководител на функция за вътрешен контрол или главният финансов директор не отговаря на изискванията по ал. 1, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може:

1. да отстрани това лице или да изиска от банката да го освободи от съответната длъжност;

2. да изисква от банката да предприеме необходимите допълнителни мерки, за да гарантира, че това лице е, или ще стане пригодно за съответната длъжност.

(12) Когато станат известни нови факти или други обстоятелства, които биха могли да повлияят на пригодността на ръководител на функция за вътрешен контрол или на главния финансовия директор, банките извършват нова оценка за пригодност на това лице и своевременно информират компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(13) Когато компетентният орган по чл. 1, ал. 2 узнае, че в относимата информация, засягаща пригодността на ръководител на функция за вътрешен контрол или на главния финансов директор е настъпила промяна и тази промяна би могла да повлияе на пригодността на това лице, той оценява отново неговата пригодност. Нова оценка за пригодност на лицата по изречение първо не се извършва при подновяване или удължаване на срока на правоотношението им с банката, освен когато е настъпила промяна в относимата информация, известна на компетентния орган по чл. 1, ал. 2, и тази промяна би могла да повлияе на тяхната пригодност.

(14) Ръководителят на функцията за вътрешен одит не може да съвместява други длъжности в банката.

(15) Главният финансов директор и ръководителите на функциите за управление на риска и за управление на риска при ИКТ не могат да съвместяват други длъжности в банката с изключение на длъжността член на управителния съвет (съвета на директорите).

(16) Ръководителят на функцията за нормативно съответствие във връзка с превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ПИП/ПФТ) не може да съвместява тази длъжност с други длъжности в банката с изключение на следните:

1. ръководител на функцията за нормативно съответствие по този закон;

2. ръководител на функцията по съответствие с нормативните изисквания по Закона за пазарите на финансови инструменти.

(17) Ръководителят на функцията за нормативно съответствие не може да съвместява други длъжности в банката с изключение на следните:

1. ръководител на функцията за нормативно съответствие във връзка с ПИП/ПФТ по този закон;

2. ръководител на функцията по съответствие с нормативните изисквания по Закона за пазарите на финансови инструменти;

3. член на управителния съвет (съвета на директорите).

(18) Съобразено с естеството и мащабите на осъществяваните от банката дейности, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да налага допълнителни ограничения при съвместяването на длъжности по ал. 14 - 17.“

**§ 9.** В чл. 13 ал. 2 се изменя така:

„(2) Заявлението за издаване на лиценз за банка е в писмена форма и съдържа информацията, определена в делегирания акт по чл. 8, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС, и се подава по реда на делегирания акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 8, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС. Към заявлението се прилагат и писмени данни за името/наименованието и адреса/седалището на лицата, записали пряко или косвено три и над три на сто от акциите с право на глас, и за 20-те най-големи акционери, както и за тяхната професионална (делова) дейност през последните 5 години; физическите лица и законните представители на юридическите лица представят писмени декларации:

а) че вноските срещу записани акции са направени със собствени средства;

б) относно произхода на средствата, от които са направени вноските;

в) за платените от тях данъци през последните 5 години.“

**§ 10.** В чл. 13а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 след думите „дружества от групата“ се поставя запетая и се добавя „установени в Европейския съюз, включително всички техни клонове и дъщерни предприятия, установени в трети държави“.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) В случаите по ал. 1, въз основа на информацията от полученото заявление и след подаване на искане от заявителя компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да го освободи от изискването за получаване на лиценз като кредитна институция по чл. 13. Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 изпраща това искане на ЕБО.“

3. Създават се ал. 5 - 7:

„(5) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 взема решение относно искането на заявителя по ал. 4, като взема предвид становището на ЕБО, предоставено в едномесечен срок, и най-малко следното:

1. когато заявителят е част от група — организационната структура на групата, преобладаващите практики за регистриране на дейността в рамките на групата и разпределението на активите между субектите в групата;

2. естеството, размера и сложността на дейностите, извършвани от заявителя в Република България и в другите държави членки като цяло;

3. значението на дейностите, извършвани от заявителя в Република България и в другите държави членки като цяло, и системния риск, породен от тях.

(6) Когато решението на компетентния орган по чл. 1, ал. 2 не е в съответствие със становището на ЕБО, в решението се посочват причините за това. Решението се преразглежда на всеки три години.

(7) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 уведомява заявителя и ЕБО за решенията по ал. 5 и 6.“

4. Досегашната ал. 4 става ал. 8.

**§ 11.** Създава се чл. 16а:

„Чл. 16а. (1) Банка със седалище в трета държава може да извършва банкова дейност на територията на Република България след получаване на лиценз от БНБ като клон на банка от трета държава.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага, когато банката със седалище в трета държава предоставя услуги или извършва дейности:

1. по чл. 6, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти, включително свързани спомагателни услуги, като свързано привличане на

влогове или отпускане на кредити или заеми, чиято цел е предоставянето на тези услуги по Закона за пазарите на финансови инструменти;

2. в полза на установен в държава членка клиент, който е непрофесионален клиент, приемлива насрещна страна или професионален клиент по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти, който е установен или се намира на територията на държава членка, когато този клиент или насрещна страна се обърне към банка със седалище в трета държава по своя изключителна инициатива за предоставянето на услуга или дейност по чл. 2, ал. 1 и 2;

3. в полза на кредитна институция;

4. в полза на предприятие от групата, от която е част банката със седалище в трета държава.

(3) Когато банка със седалище в трета държава предлага услуги на клиент или насрещна страна, или на потенциален клиент или потенциална насрещна страна, по ал. 2, т. 2, които са част от групата, към която тя принадлежи, чрез лице, което действа от свое име или има тесни връзки с банката, или чрез друго лице, което действа от името на банката, тази услуга не се счита за услуга, предоставяна по изключителната инициатива на клиента или контрагента, или на потенциалния клиент или насрещна страна.

(4) Българската народна банка има право да изисква от банките, клоновете на банки от трети държави и клоновете на банки от държави членки необходимата информация за наблюдение на предоставяните услуги, ползвани по изключителна инициатива на клиент или насрещна страна, установени или намиращи се на територията на Република България, когато тези услуги се предоставят от предприятия, установени в трети държави - част от същата група.

(5) В случаите по ал. 2, т. 2 банката със седалище в трета държава има право да предостави единствено поисканата услуга по изключителна инициатива на клиент или насрещна страна. Банката може да предлага други (продукти), услуги или дейности извън поисканите по изключителна инициатива на клиент или насрещна страна:

1. чрез клон на банката в държава членка;

2. ако те са необходими или са тясно свързани с предоставянето на услугата, продукта или извършването на дейността, първоначално поискани от клиента или насрещната страна, включително когато такива тясно свързани услуги, дейности или продукти се предоставят или извършват впоследствие след първоначално поисканите.“

**§ 12.** В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За получаване на лиценз за извършване на банкова дейност на територията на Република България чрез клон банка със седалище в трета държава подава писмено заявление, към което прилага необходимите документи, определени с наредба на БНБ.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Клон от трета държава може да извършва включените в лиценза дейности само на територията на Република България. Клон от трета държава може да предлага или извършва тези дейности в други държави членки единствено за целите на вътрешногрупови трансакции по финансиране, извършвани с други клонове от трети държави на същото главно предприятие, и на трансакции, изпълнявани въз основа на проявяване на инвеститорски интерес към услуги в съответствие с чл. 16а.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Лиценз се издава, ако са изпълнени едновременно следните условия:

1. клон от трета държава отговаря на минималните изисквания, установени в чл. 10, ал. 1 и 8, чл. 11, ал. 20, чл. 40а, чл. 42, чл. 69а, чл. 73, ал. 3 и 4 и чл. 78, ал. 2;

2. компетентният орган за банков надзор по седалището на банката в третата държава упражнява върху нея и нейните клонове в чужбина ефективен надзор;

3. е сключено споразумение за надзорно сътрудничество между БНБ и компетентния надзорен орган;

4. надзорният орган на главното предприятие от третата държава е уведомен за заявлението за създаване на клон и придружаващите документи, посочени в ал. 3, и това заявление и документи са му предоставени;

5. организационната структура на банката е подходяща за дейностите, които възнамерява да извършва;

6. управителите на клона отговарят на изискванията по този закон и притежават необходимата репутация;

7. законодателството на третата държава не създава препятствия за упражняването на ефективен надзор, за предоставянето на необходимата информация и ефективно координиране на надзорните дейности с компетентния орган за банков надзор по седалището на банката в третата държава, включително при криза или финансови затруднения, засягащи банката в третата държава, групата, от която тя е част, или финансовата система на третата държава;

8. не са налице разумни основания за съмнение, че клонът от трета държава ще бъде използван за извършване или улесняване на извършването на изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на член 1 от Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ, L 141 от 5 юни 2015 г.), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2015/849“.“

4. Създава се нова ал. 5:

„(5) При оценката за изпълнението на условието по ал. 4, т. 8 БНБ провежда консултации с Държавна агенция „Национална сигурност“ и издава лиценз след писмено потвърждение от нея, че условието е изпълнено.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея се създава т. 4:

„4. всички споразумения за надзорно сътрудничество или други договорености, сключени с компетентни органи на трети държави.“

6. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея:

а) в т. 1 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“;

б) създава се т. 4:

„4. банката със седалище в трета държава или нейната група не отговарят на пруденциалните изисквания, приложими спрямо тях съгласно правото на третата държава, или съществуват разумни основания за съмнение, че не отговаря на тези изисквания или че ще ги наруши през следващите 12 месеца.“

7. Създава се ал. 8:

„(8) За целите на ал. 7, т. 4 клоновете от трети държави незабавно уведомяват БНБ, когато настъпят посочените в същата точка обстоятелства.“

**§ 13.** Създава се чл. 17а:

„Чл. 17а. (1) Когато получи заявление за издаване на лиценз, БНБ оценява дали са спазени условията за определяне на клона за квалифициран клон от трета държава.

(2) Квалифициран клон от трета държава е клон от трета държава, който отговаря на следните условия:

1. банката от трета държава е установена в държава, прилагаща пруденциални стандарти и надзорно наблюдение в съответствие с нормативната уредба за банковия сектор на третата държава, най-малкото равностойни на изискванията по този закон и по Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. за компетентния орган за банков надзор по седалището на банката се прилагат изисквания за поверителност, които са равностойни на изискванията по чл. 63-65а;

3. банката от трета държава е установена в държава, която не е определена в съответствие с чл. 9 от Директива (ЕС) 2015/849 за високорискова трета държава, в чиято национална уредба за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм има стратегически слабости.

(3) Когато съответната трета държава не е вписана в публичния регистър на ЕБО на третите държави и на органите на трети държави, отговарящи на условията, посочени в ал. 2, БНБ отправя искане до

Европейската комисия да оцени нейната нормативна уредба за банковия сектор и изискванията за поверителност за целите на член 48б, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС“, при условие че е изпълнено условието на ал. 2, т. 3. До приемане на решение от Европейската комисия относно съответствие на нормативната уредба за банковия сектор на трета държава с условията по ал. 2, т. 1 и 2 БНБ категоризира клона от трета държава като клон от категория 1.

(4) Счита се, че клон от трета държава попада в категория 1, когато отговаря на някое от следните условия:

1. общата стойност на активите, регистрирани или инициирани от клона в Република България, е по-голяма или равна на 5 милиарда евро според информацията за предходния годишен отчетен период, предоставена в съответствие с чл. 69б;

2. лицензираните дейности на клона включват привличане на влогове или на други възстановими средства от клиенти на дребно, при условие че размерът на тези влогове и други възстановими средства е по-голям или равен на 5 на сто от общите пасиви на клона или че размерът на тези влогове и други възстановими средства надхвърля 50 милиона евро;

3. клонът не е квалифициран клон от трета държава по смисъла на ал. 1.

(5) Клон от трета държава, който не отговаря на никое от посочените в ал. 4 условия, се определя като клон от трета държава от категория 2.

(6) Българската народна банка актуализира категоризацията на клоновете от трети държави, както следва:

1. когато клон от трета държава от категория 1 престане да отговаря на условията по ал. 4, той незабавно започва да се счита за клон от категория 2;

2. когато клон от трета държава от категория 2 започне да отговаря на едно от условията по ал. 4, той започва да се счита за клон от категория 1, след като изтекат четири месеца от датата, на която е започнал да отговаря на тези условия.“

**§ 14.** В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Лицата по чл. 2, параграф 5, т. 3-23 от Директива 2013/36/ЕС се считат за финансови институции за целите на този член.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

**§ 15.** В глава трета, раздел III, преди чл. 28 се създава заглавие:

„Подраздел I

„Придобиване и увеличаване на квалифицирано дялово участие“.

**§ 16.** В чл. 28, ал. 3 думите „т. 17“ се заменят с „т. 18“.

**§ 17.** В чл. 28а се създават ал. 5 - 7:

„(5) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 отказва да издаде одобрение, ако установи, че заявителят се намира в трета държава, посочена като високорискова трета държава, в съответствие с чл. 46, ал. 3

от Закона за мерките срещу изпирането на пари, или в трета държава, спрямо която се прилагат ограничителни мерки на Европейския съюз, и когато прецени, че това засяга способността му да въведе механизми за спазване на изискванията съгласно уредбата за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

(6) При извършване на оценката по чл. 28а, ал. 3, т. 5 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 провежда предварителни консултации с Държавна агенция „Национална сигурност“, съответно с компетентния орган за надзор съгласно националното законодателство на друга държава членка, транспониращо изискванията на Директива (ЕС) 2015/849.

(7) Ако в срок от 30 работни дни от писменото искане на компетентния орган по чл. 1, ал. 2 е получено отрицателно становище, то се взема предвид при оценяването на предлаганото придобиване и може да бъде основание за отказ за издаване на одобрение.“

**§ 18.** В чл. 28б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „два“ се заменя с „десет“, думите „БНБ“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2“, думите „до заявителя“ се заличават, а думите „получаването му“ се заменят с „получаването на заявлението“.

2. В ал. 3 се създава изречение трето:

„Писменото потвърждение за получаването на допълнителната информация се изпраща в срок от десет работни дни.“

**§ 19.** В чл. 28в се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Предварително писмено одобрение по чл. 28 се изисква и за акционер, който при участие в увеличаването на капитала на банката с

вноски на акционерите или чрез превръщане на облигации в акции увеличава дела си, ако в резултат на това участието му става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или правата на глас по акциите, както и когато банката става дъщерно дружество.“

2. Създават се ал. 2 – 4:

„(2) По отношение на акционери, за които в резултат на увеличаване на капитала със сума, по-малка от приетата в решението за увеличаване на капитала, възниква основание за искане на одобрение, се прилага съответно чл. 28, ал. 3.

(3) Необходимите документи и информация, които се представят от акционера за извършване на преценката по чл. 28а, се определят с наредба на БНБ.

(4) При нарушаване на изискването на ал. 1 придобиването на акции поражда правно действие, но може да се приложи мярката по чл. 103, ал. 2, т. 18.“

**§ 20.** В глава трета, раздел III, в подраздел I се създават чл. 28г и 28д:

„Чл. 28г. (1) Всяко физическо или юридическо лице, което възнамерява да прехвърли пряко или непряко квалифицираното си дялово участие в банка, лицензирана в Република България, или да намали квалифицираното си дялово участие така, че акциите му или правата на глас по акциите да спаднат съответно под 20, 33 или 50 на сто от капитала, уведомява БНБ за:

1. размера на дяловото участие, което притежава преди прехвърлянето;

2. размера на дяловото участие, което ще притежава след прехвърлянето.

(2) Когато банка престава да бъде дъщерно дружество на определено лице, това лице уведомява БНБ.

(3) Уведомленията по ал. 1 и 2 се правят в срок не по-късно от 10 дни преди настъпване на съответното обстоятелство.

Чл. 28д. (1) Банките, лицензирани в Република България, уведомяват БНБ в 7-дневен срок от узнаването за всяко придобиване или прехвърляне на акции от капитала им, в резултат на което дяловите участия на акционерите надхвърлят или спадат под един от праговете, посочени в чл. 28, ал. 1.

(2) Банките представят в БНБ до 15-о число на месеца, следващ всяко тримесечие, писмена информация относно имената на акционерите, притежаващи квалифицирано дялово участие, както и относно размера на това участие.“

**§ 21.** В глава трета, в раздел III се създава подраздел II с чл. 28е – 28л:

„Подраздел II

Придобиване или прехвърляне на съществено дялово участие

Чл. 28е. (1) Банка, лицензирана в Република България, финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност по чл. 35а, когато спрямо тези холдинги компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган, не могат без предварително одобрение от компетентния орган по чл. 1, ал. 2 да придобиват пряко или непряко в друго дружество дялово участие, което достига или надхвърля 15 на сто от приемливия им капитал (съществено дялово участие).

(2) Когато приобретателят е банка, прагът от 15 на сто се прилага както на индивидуална основа, така и на консолидирана основа. Когато прагът по отношение на банка, лицензирана в Република България, е надвишен само на индивидуална основа, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка на придобиването. Когато прагът по отношение на банка, лицензирана в Република България, спрямо която орган от друга държава членка упражнява надзор на консолидирана основа, е надвишен на индивидуална основа и на консолидирана основа, заявителят уведомява компетентния орган по чл. 1, ал. 2 и консолидиращия надзорен орган, който също оценява предлаганото придобиване.

(3) Когато приобретателят е банка, лицензирана в друга държава членка, по отношение на която компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган, и прагът от 15 на сто е надвишен както на индивидуална основа, така и на консолидирана основа, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка на придобиването.

(4) Когато приобретателят е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност по смисъла на ал. 1, прагът от 15 на сто се прилага на консолидирана основа и оценката се извършва от компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(5) Когато предлаганото придобиване на съществено дялово участие се извършва между субекти от една и съща група по смисъла на чл. 113, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да не извършва оценка на придобиването.

Чл. 28ж. (1) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 провежда предварителни консултации и сътрудничи с компетентния надзорен орган в друга държава членка, съответно с Комисията за финансов надзор, когато заявеното за придобиване лице е:

1. кредитна институция, предприятие майка на друга кредитна институция или лице, упражняващо контрол върху кредитна институция, лицензирана в другата държава членка, или

2. застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка, или

3. предприятие майка на застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка, или

4. лице, упражняващо контрол върху застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка.

(2) Когато компетентен орган от друга държава членка е отговорен за извършване на оценката, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 му предоставя своевременно по негово искане информацията, необходима за извършване на оценката на заявеното придобиване, която е от значение за упражняването на неговите надзорни функции. Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да предостави и без изрично искане на този орган информацията, която той смята за относима.

(3) Когато приобретателят е банка, лицензирана в Република България, спрямо която компетентен орган от друга държава членка упражнява надзор на консолидирана основа, и прагът от 15 на сто е надвишен само на индивидуална основа, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 уведомява консолидиращия надзорен орган за предлаганото придобиване в срок 10 работни дни от получаване на заявлението. След извършване на оценката компетентният орган по чл. 1, ал. 2 я изпраща на консолидиращия надзорен орган.

(4) Когато приобретателят е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност със седалище в друга държава членка, спрямо който компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 уведомява компетентния орган по седалището на финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност в срок 10 работни дни от получаване на заявлението.

(5) Когато приобретателят е банка, лицензирана в Република България, спрямо която орган от друга държава членка упражнява надзор на консолидирана основа, и прагът от 15 на сто е надвишен и на индивидуална основа, и на консолидирана основа, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 си сътрудничи с консолидиращия надзорен орган при извършване на оценката, включително при провеждане на консултации с органите по ал. 1 и 2.

(6) Когато компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган спрямо банка, лицензирана в друга държава членка, този орган си сътрудничи с компетентния орган, който упражнява надзор на индивидуална основа върху банката, включително при провеждане на консултации с органите по ал. 1 и 2. След извършване на оценката компетентният орган по чл. 1, ал. 2 я изпраща на този орган с цел постигане на съвместно решение.

(7) Съвместното решение по ал. 5 и 6 се взема в срок два месеца от получаването на оценката от компетентния орган по чл. 1, ал. 2, в случаите по ал. 5, съответно от компетентния орган по ал. 6. Съвместното решение се мотивира и, в случаите по ал. 6, се предоставя на приобретателя от компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(8) Ако в срока по ал. 7 не може да бъде постигнато съвместно решение, въпросът се отнася за разглеждане от ЕБО в съответствие с чл. 19

от Регламент (ЕС) № 1093/2010. В този случай вземането на съвместно решение се отлага и се изчаква решението на ЕБО. Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 и съответният компетентен орган по ал. 5 и 6 вземат съвместно решение в съответствие с решението на ЕБО.

(9) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 се произнася по заявлението в срока за извършване на оценката с мотивирано решение. В решението си компетентният орган по чл. 1, ал. 2 посочва всички становища или резерви, изразени от други съответни компетентни органи.

(10) Когато извършва оценки или изразява становища в процедурите по придобиване или прехвърляне на съществени дялови участия, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 осигурява тяхната последователност и ги координира с другите компетентни органи.

Чл. 28з. (1) За издаване на одобрение банката, финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност уведомява компетентния орган по чл. 1, ал. 2 чрез писмено заявление, в което се посочва размерът на придобиваното дялово участие и се прилагат документите, определени с делегиран акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 27б, параграф 7 от Директива 2013/36/ЕС.

(2) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва преценка въз основа на документите и информацията, предоставени от заявителя, както и въз основа на друга информация и документи, с които разполага.

(3) Одобрение се издава, като се отчита перспективата за стабилно и разумно управление от страна на приобретателя, и по-специално рисковете, на които приобретателят е изложен или може да бъде изложен след предлаганото придобиване, в съответствие със следните критерии:

1. спазване от страна на приобретателя към момента на придобиването и след това на надзорните изисквания, установени въз

основа на действащата нормативна уредба, включително Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. отсъствие на разумни основания за съмнение, че във връзка със заявеното придобиване е извършено, се извършва или е имало опит за извършване на изпиране на пари или финансиране на тероризма или че осъществяването на заявеното придобиване би увеличило риска от това.

(4) Във връзка с оценката по ал. 3, т. 2 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 провежда предварителни консултации с Държавна агенция „Национална сигурност“, съответно с компетентния орган за надзор съгласно националното законодателство на друга държава членка, транспониращо изискванията на Директива (ЕС) 2015/849.

(5) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 отказва да издаде одобрение, ако установи, че заявеното придобиване не отговаря на някой от критериите по ал. 3 или че информацията, предоставена от приобретателя, е непълна въпреки провеждането на процедурата по чл. 28и, ал. 4. Ако в срок от 30 работни дни от писменото искане на компетентния орган по чл. 1, ал. 2 е получено отрицателно становище от органа по ал. 4, то се взема предвид при оценяването на предлаганото придобиване и може да бъде основание за отказ за издаване на одобрение.

(6) Когато са постъпили две или повече заявления за одобрение на придобиване на съществено дялово участие в едно и също лице, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 ги разглежда независимо едно от друго в съответствие с критериите по ал. 3 и при спазване на процедурата по този член.

Чл. 28и. (1) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 изпраща писмено потвърждение за получаването на заявлението, заедно с всички необходими документи по чл. 28з, ал. 1 или на допълнително поискана

информация по ал. 4 в срок от десет работни дни. В потвърждението се посочва датата, на която изтича срокът за произнасяне по заявлението.

(2) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 разглежда заявлението за одобрение в срок 60 работни дни от датата на писменото потвърждение по ал. 1.

(3) Когато издаването на одобрение по чл. 28е е свързано с издаване на одобрение по чл. 28, срокът за произнасяне и по двете заявления изтича с изтичането на по-късния от двата срока.

(4) Ако е необходимо за извършване на оценката, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да отправи писмено искане за предоставяне на допълнителна информация не по-късно от 50-ия работен ден от срока по ал. 2 или 3. За периода между датата на изискване на информацията и датата на получаване на цялата поискана информация срокът по ал. 2 или 3 спира да тече.

(5) Спирането по ал. 4 не може да надвишава 20 работни дни. В срока по ал. 2 или 3 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да отправи и допълнително искане за изясняване или за допълване на предоставената информация, но без това да води до спирането му.

(6) В случаите, когато лицето, в което се придобива съществено дялово участие, е със седалище в трета държава или върху него се упражнява надзор от трета държава, или за извършване на оценката е необходим обмен на информация с компетентните органите съгласно националното законодателство на държавата членка, транспониращо изискванията на Директива (ЕС) 2015/849, спирането по ал. 4 на срока за извършване на преценката може да бъде удължено от компетентния орган по чл. 1, ал. 2 до не повече от 30 работни дни.

(7) Когато издаването на одобрение на финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност е свързано с издаване на одобрение за придобиване на съществено дялово участие, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 се консултира с консолидиращия надзорен орган, а в случай че е различен, и с компетентния орган в държавата членка, в която е седалището на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност. В този случай срокът за произнасяне по чл. 28е спира да тече до приключване на процедурата по издаване на одобрение на холдинга.

(8) Издаденото одобрение или отказ се съобщава на приобретателя в срока по ал. 2, но не по-късно от два работни дни след вземане на решението. В уведомлението за отказ се посочват мотивите за него.

(9) Ако компетентният орган по чл. 1, ал. 2 не се произнесе по заявлението в срока по ал. 2, заявеното придобиване се смята за одобрено.

(10) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да определи срок за осъществяване на придобиването, който може да бъде удължен, в случай че това е необходимо.

Чл. 28к. Когато банка, лицензирана в Република България, финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност по чл. 35а, когато спрямо тези холдинги компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган, възнамеряват да прехвърлят пряко или непряко съществено дялово участие, са длъжни да уведомят писмено компетентният орган по чл. 1, ал. 2 за размера на прехвърляното дялово участие в срок най-малко 10 дни преди извършване на прехвърлянето.

Чл. 28л. (1) Когато в нарушение на чл. 28е приобретателят не изпрати предварително уведомление за предлаганото придобиване или

придобие съществено дялово участие съгласно посоченото в същия член въпреки противопоставянето на компетентния орган, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 предприема съответстващи надзорни мерки.

(2) Когато съществено дялово участие бъде придобито въпреки издаден отказ, придобилото лице не може да упражнява правата на глас по акциите или дяловете и сделките, решенията и действията, настъпили в резултат на придобиването, са нищожни.“

**§ 22.** В глава трета, в раздел III се създава подраздел III с чл. 28м:

„Подраздел III

Съществени прехвърляния на активи и пасиви

Чл. 28м. (1) Банка, лицензирана в Република България, финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност по чл. 35а, когато спрямо тези холдинги компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган, не могат без предварително писмено уведомление до компетентния орган по чл. 1, ал. 2 да извършват съществено прехвърляне на активи и пасиви чрез продажба или друг вид сделка (предлагана операция). Уведомлението е в съответствие с делегиран акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 27б, параграф 7 от Директива 2013/36/ЕС.

(2) Алинея 1 се прилага и в случаите, когато субектите в предлаганата операция са от една и съща група.

(3) Всеки един от субектите в предлаганата операция по ал. 1 и 2 уведомява компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(4) Предлаганата операция се смята за съществена за даден субект, когато прехвърлянето достига или надхвърля 10 на сто от общите му активи или пасиви, а в случаите, когато субектите, участващи в нея са от една и съща група – 15 на сто от общите му активи или пасиви. По

отношение на финансовите холдинги майки и финансовите холдинги майки със смесена дейност съответните проценти се прилагат на консолидирана основа.

(5) При изчисляването на праговете, посочени в ал. 4, не се включват:

1. прехвърляния на необслужвани активи;

2. прехвърляния на активи с цел те да бъдат включени в пул на покритието съгласно определението в § 1, т. 22 от Допълнителните разпоредби на Закона за покритите облигации;

3. прехвърляния на активи с цел те да бъдат секюритизирани;

4. прехвърляния на активи или пасиви при използването на инструментите, правомощията и механизмите за преструктуриране по глава шеста от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

(6) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 потвърждава получаването на уведомлението не по-късно от 10 работни дни от получаването му.“

**§ 23.** В глава трета, в раздел III се създава подраздел IV с чл. 28н – 28у:

„Подраздел IV

Сливания и разделяния

Чл. 28н. (1) Преобразуване на банки, финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност по чл. 35а (банки или холдинги) се извършва с разрешение на компетентния орган, който извършва оценка на преобразуването.

(2) За целите на този подраздел:

1. сливане е всяка от следните форми на преобразуване чрез вливане или сливане, при която:

а) всички или част от активите и пасивите на едно или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) към момента на прекратяване преминават към едно съществуващо дружество (приемащо дружество), което става техен правоприемник; от датата на преобразуването се прекратяват без ликвидация всички преобразуващи се дружества, като правата и задълженията им преминават върху приемащото дружество и техните съдружници или акционери стават съдружници или акционери в приемащото дружество, а когато е приложимо - и срещу направени парични плащания на съдружниците или акционерите в размер не повече от 10 на сто от съвкупната номинална стойност на придобитите дялове или акции, освен ако не е предвидено друго в приложимото национално право на друга държава членка, или, при отсъствие на номинална стойност – от балансова стойност („вливане“);

б) всички или част от активите и пасивите на едно или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминават към едно съществуващо дружество, което става техен правоприемник, без то да издава нови акции или дялове, при условие че преобразуващите се дружества се притежават пряко или непряко от едно и също лице или от съдружници или акционери в еднакво съотношение във всички преобразуващи се дружества; от датата на преобразуването се прекратяват всички преобразуващи се дружества, като правата и задълженията им преминават върху приемащото дружество („вливане на дружества, притежавани от едно и също лице или от акционери или съдружници в еднакво съотношение“);

в) всички или част от активите и пасивите на две или повече търговски дружества (преобразуващи се дружества) преминават към едно

новоучредено от тях дружество, което става техен правоприемник; от датата на преобразуването се прекратяват без ликвидация всички преобразуващи се дружества, като правата и задълженията им преминават върху новоучреденото дружество и техните съдружници или акционери стават съдружници или акционери в новоучреденото дружество, а когато е приложимо - и срещу направени парични плащания на съдружниците или акционерите в размер не повече от 10 на сто от съвкупната номинална стойност на придобитите дялове или акции, освен ако не е предвидено друго в приложимото национално право на друга държава членка, или, при отсъствие на номинална стойност – от балансовата стойност („сливане“);

г) всички или част от активите и пасивите на еднолично търговско дружество (преобразуващо се дружество) преминават към дружеството, което е едноличен собственик на неговия капитал (приемащо дружество); от датата на преобразуването преобразуващото се дружество се прекратява без ликвидация, като правата и задълженията му преминават върху приемащото дружество („вливане на еднолично търговско дружество в дружество - едноличен собственик на капитала му“);

2. разделяне е всяка от следните форми на преобразуване чрез разделяне или отделяне, при която:

а) всички активи и пасиви на едно търговско дружество (преобразуващо се дружество) към момента на прекратяване преминават към две или повече дружества, които стават негови правоприемници за съответна част; от датата на преобразуването преобразуващото се дружество се прекратява без ликвидация и срещу прехвърлените активи и пасиви неговите съдружници или акционери придобиват дялове или акции в дружествата – правоприемници след разделянето, а когато е приложимо, и срещу направени парични плащания на съдружниците или акционерите в размер не повече от 10 на сто от съвкупната номинална стойност на

придобитите дялове или акции, освен ако не е предвидено друго в приложимото национално право на друга държава членка, или, при отсъствие на номинална стойност – от балансовата стойност; дружествата, към които преминават активите и пасивите на преобразуващото се дружество, могат да бъдат съществуващи дружества (приемащи дружества) при разделяне чрез придобиване, новоучредени дружества при разделяне чрез учредяване, както и съществуващи и новоучредени дружества едновременно („разделяне“);

б) част от активите и пасивите на едно търговско дружество (преобразуващо се дружество) преминава към едно или няколко дружества, които стават негови правоприемници за тази част от активите и пасивите; преобразуващото се дружество не се прекратява, като срещу прехвърлените активи и пасиви неговите съдружници или акционери придобиват дялове или акции в дружествата правоприемници, в преобразуващото се дружество или едновременно в дружествата правоприемници и в преобразуващото се дружество, а когато е приложимо - и срещу направени парични плащания на съдружниците или акционерите в размер не повече от 10 на сто от съвкупната номинална стойност на придобитите дялове или акции, освен ако не е предвидено друго в приложимото национално право на друга държава членка, или, при отсъствие на номинална стойност – от балансовата стойност; дружествата, към които преминава частта от активите и пасивите на преобразуващото се дружество, могат да бъдат съществуващи дружества (приемащи дружества) при отделяне чрез придобиване, новоучредени дружества при отделяне чрез учредяване, както и съществуващи и новоучредени дружества едновременно („отделяне“);

в) част от активите и пасивите на едно търговско дружество (преобразуващо се дружество) преминава към едно или няколко дружества,

които стават негови правоприемници за тази част от активите и пасивите; преобразуващото се дружество не се прекратява, като става съдружник или акционер в дружествата правоприемници. („разделяне чрез отделяне“).

(3) Доколкото в този подраздел не е предвидено друго, се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон.

(4) Преобразуване на банка, лицензирана в Република България, чрез промяна на правната форма или чрез прехвърляне на цялото имущество на едноличния собственик не се допуска.

(5) Преобразуване на банка, лицензирана в Република България, чрез сливане по ал. 2, т. 1 се допуска само ако приемащото дружество е банка или новоучреденото дружество получи лиценз за банка.

(6) В банка, лицензирана в Република България, могат да се влеят друга банка, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, платежна институция, дружество за електронни пари, инвестиционен посредник или финансова институция.

(7) Разрешение за сливане по ал. 2, т. 1 не се издава, ако лицензът на приемащата банка не ѝ позволява да извършва дейността на вливащото се дружество.

(8) При преобразуване чрез разделяне по ал. 2, т. 2 приемащите, съответно новоучредените, дружества трябва да притежават съответния лиценз, разрешение или одобрение, ако вследствие на правоприемството към тях преминават права и задължения, възникнали при извършване на дейности, за които такива се изискват.

(9) Разпоредбите на този подраздел не се прилагат за преобразувания, произтичащи от прилагането на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, и не засягат прилагането на Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от

20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ, L 24 от 29 януари 2004 г.).

Чл. 28о. (1) Когато банка, лицензирана в Република България, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност по чл. 35а се преобразуват чрез сливане по чл. 28н, ал. 2, т. 1 или разделяне по чл. 28н, ал. 2, т. 2 (наричано по-нататък „заявеното преобразуване“ или „преобразуването“) и компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е компетентният орган, който след преобразуването ще отговаря за надзора на преобразуващата се, приемащата или новоучредената банка или холдинг, оценката на преобразуването се извършва от компетентния орган по чл. 1, ал. 2.

(2) Когато органът за надзор върху приемащата или новоучредената банка или холдинг след преобразуването е компетентният орган по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на друга държава членка, оценката на преобразуването се извършва от този орган.

(3) Когато банка или холдинг по ал. 1 се преобразува чрез разделяне по чл. 28н, ал. 1, т. 2, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка на преобразуването.

(4) Когато банка от друга държава членка, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност със седалище в друга държава членка, попадащ в обхвата на чл. 21а, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, се преобразува чрез сливане по чл. 28н, ал. 1, т. 1 и след преобразуването компетентният орган по чл. 1, ал. 2 ще упражнява надзор върху приемащата или новоучредената банка или холдинг, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка на преобразуването.

(5) Когато заявеното преобразуване се извършва чрез сливане по чл. 28н, ал. 1, т. 1 и участващите в преобразуването банки или холдинги са от една и съща група, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да не извършва оценка на преобразуването.

(6) Когато във връзка с преобразуването е необходимо да бъде издаден лиценз за банкова дейност, съответно одобрение по чл. 35а, уведомяването за преобразуването и оценката на преобразуването се извършва в рамките на процедурата по лицензиране или издаване на одобрение.

Чл. 28п. (1) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 провежда предварителни консултации и сътрудничи с компетентния надзорен орган в друга държава членка, съответно с Комисията за финансов надзор, когато в заявеното преобразуване освен банката или холдингът по чл. 28н, ал. 1 участва и някое от следните лица:

1. кредитна институция, предприятие майка на друга кредитна институция или лице, упражняващо контрол върху кредитна институция, лицензирана в другата държава членка;

2. застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка, или

3. предприятие майка на застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка, или

4. лице, упражняващо контрол върху застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в Република България или в друга държава членка.

(2) Когато компетентен орган от друга държава членка е отговорен за извършване на оценката на заявеното преобразуване, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 му предоставя своевременно по негово искане информацията, необходима за извършване на оценката на заявеното преобразуване, която е от значение за упражняването на неговите надзорни функции. Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да предостави и без изрично искане на този орган информацията, която той смята за относима.

(3) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 се произнася по заявлението в срока за извършване на оценката с мотивирано решение. В решението си компетентният орган по чл. 1, ал. 2 посочва всички становища или резерви, изразени от съответните компетентни органи по ал. 1.

(4) Когато извършва оценки или изразява становища в процедури по преобразуване, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 осигурява тяхната последователност и ги координира с другите съответни компетентни органи по ал. 1.

Чл. 28р. (1) За издаване на разрешение участващите в преобразуването банки и холдинги по чл. 28н, ал. 1 уведомяват компетентния орган по чл. 1, ал. 2 чрез писмено заявление, към което се прилагат документите, определени с делегиран акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 27к, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС. Заявлението за преобразуване се подава след приемането на договора или на плана за преобразуване и преди приключването на преобразуването.

(2) Искането за издаване на разрешение се разглежда, ако е представено разрешение от Комисията за защита на конкуренцията, когато издаването му е задължително.

(3) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва оценка на заявеното преобразуване въз основа на документите и информацията, предоставени от участващите в преобразуването дружества, както и въз основа на друга информация и документи, с които разполага.

(4) Разрешение се издава, като се отчита надеждността на пруденциалния профил на участващите в преобразуването банки или холдинги след осъществяване на заявеното преобразуване, и по-специално след оценка на рисковете, на които участващите в преобразуването банки или холдинги са изложени или може да бъдат изложени в резултат на заявеното преобразуване, както и на рисковете, на които може да бъдат изложени преобразуващите се или приемащите банки или холдинги, в съответствие със следните критерии:

1. репутацията на участващите в преобразуването банки или холдинги;

2. финансовата стабилност на участващите в преобразуването банки или холдинги, по-специално във връзка с вида дейност, която се извършва или се предвижда да се извършва от преобразуващите се чрез отделяне или от приемащите банки или холдинги;

3. спазване от страна на преобразуващата се чрез отделяне или от приемащата банка или холдинг към момента на преобразуването и след това на надзорните изисквания, установени въз основа на действащата нормативна уредба, включително Регламент (ЕС) № 575/2013;

4. реалистичност и надеждност на плана за осъществяване на заявеното преобразуване от пруденциална гледна точка;

5. отсъствие на разумни основания за съмнение, че във връзка със заявеното преобразуване е извършено, се извършва или е имало опит за

извършване на изпиране на пари или финансиране на тероризма или че осъществяването на заявеното преобразуване би увеличило риска от това.

(5) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 проследява изпълнението на плана по ал. 4, т. 4 до приключването на заявеното преобразуване.

(6) Във връзка с оценката по ал. 4, т. 5 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 провежда предварителни консултации с Държавна агенция „Национална сигурност“, съответно с компетентния орган за надзор съгласно националното законодателство на друга държава членка, транспониращо изискванията на Директива (ЕС) 2015/849.

(7) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 отказва да издаде разрешение, ако установи, че заявеното преобразуване не отговаря на някой от критериите по ал. 4 или че информацията, предоставена от участващите в преобразуването банки или холдинги, е непълна въпреки провеждането на процедурата по чл. 28с, ал. 3. Ако в срок от 30 работни дни от писменото искане на компетентния орган по чл. 1, ал. 2 е получено отрицателно становище от органа по ал. 6, то се взема предвид при оценяването на планираното преобразуване и може да бъде основание за отказ за издаване на разрешение.

Чл. 28с. (1) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 изпраща писмено потвърждение за получаването на заявлението и всички необходими документи по чл. 28р, ал. 1 или на допълнително поискана информация по ал. 3 в срок от десет работни дни. В потвърждението се посочва датата, на която изтича срокът за произнасяне по заявлението.

(2) Когато в заявеното преобразуване участват само банки или холдинги от една и съща група, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 разглежда заявлението за одобрение в срок 60 работни дни от датата на писменото потвърждение по ал. 1.

(3) Ако е необходимо за извършване на оценката на преобразуването, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да отправи писмено искане за предоставяне на допълнителна информация.

(4) Когато в заявеното преобразуване участват само банки или холдинги от една и съща група, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да отправи писменото искане за предоставяне на допълнителна информация не по-късно от 50-ия работен ден от срока по ал. 2. За периода между датата на изискване на информацията и датата на получаване на цялата поискана информация срокът по ал. 2 спира да тече.

(5) Спирането по ал. 4 не може да надвишава 20 работни дни. В срока по ал. 2 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да отправи и допълнително искане за изясняване или допълване на предоставената информация, но без това да води до спирането му.

(6) В случаите, когато поне една от участващите в преобразуването банка или холдинг е със седалище в трета държава или за извършване на оценката е необходим обмен на информация с Държавна агенция „Национална сигурност“, с Комисията за финансов надзор или с компетентните органи съгласно националното законодателство на държавата членка, транспониращо изискванията на Директива (ЕС) 2015/849, спирането по ал. 4 на срока за извършване на преценката може да бъде удължено от компетентния орган по чл. 1, ал. 2 до не повече от 30 работни дни.

(7) Издаденото разрешение или отказ се съобщава на участващите в преобразуването банки и холдинги в срока по ал. 2, но не по-късно от два работни дни след вземане на решението.

(8) Към заявлението за вписване на преобразуването в Търговския регистър заедно с изискуемата информация и документи по Търговския закон се представя и разрешението за преобразуване.

(9) Когато участващи в заявеното преобразуване са само банки или холдинги от една и съща група и компетентният орган по чл. 1, ал. 2 не се произнесе по заявлението в срока по ал. 2, се приема, че е предоставено разрешение за заявеното преобразуване.

(10) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да определи срок за осъществяване на заявеното преобразуване.

Чл. 28т. Условията и редът за издаване на разрешение за преобразуване чрез сливане или разделяне по този подраздел се определят с наредба на БНБ.

Чл. 28у. Когато в нарушение на чл. 28р, ал. 1 участващи в преобразуването банки или холдинги не подадат заявление за издаване на разрешение за планирано преобразуване или ако осъществят планираното преобразуване, без да са получили предварително разрешение, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 предприема подходящи надзорни мерки.“

**§ 24.** В глава трета, в раздел III преди чл. 29 се създава заглавие:

„Подраздел V

Други одобрения и разрешения“.

**§ 25.** В чл. 29 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 3 и 4 се отменят.

2. В ал. 2 изречение второ се заличава.

**§ 26.** В чл. 29а, ал. 1 след думите „разрешение по“ се добавя „чл. 28н, ал. 1 и“.

**§ 27.** Член 29б се отменя.

**§ 28.** Член 31 се отменя.

**§ 29.** В чл. 32, ал. 3 думите „т. 17“ се заменят с „т. 18“.

**§ 30.** Членове 33 и 34 се отменят.

**§ 31.** В глава трета, в раздел III, след чл. 35 се създава заглавие:

„Подраздел VI

Одобрение на финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност“.

**§ 32.** В чл. 35а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „консолидирана основа“ се заменят с „подконсолидирана основа, и за тези, които са определени съгласно ал. 6, т. 3 като отговорни за спазването на изискванията от групата на консолидирана основа“.

2. В ал. 3, т. 2 след думите „чл. 96“ се поставя запетая и се добавя „ал. 1 – 3“.

3. В ал. 5:

а) в т. 1 след думата „консолидирана“ се добавя „и подконсолидирана“;

б) в т. 2 думите „на индивидуална и консолидирана“ се заменят с „на индивидуална, консолидирана и, когато е приложимо, подконсолидирана“.

4. В ал. 6:

а) основният текст се изменя така:

„(6) След искане от финансовия холдинг или от финансовия холдинг със смесена дейност по ал. 1 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 го

освобождава от задължението за получаване на одобрение, когато са изпълнени едновременно следните условия:“;

б) в т. 3 думите „дъщерна кредитна институция е определена като отговорна за спазването на изискванията от групата на консолидирана основа, като са й“ се заменят с „дъщерна кредитна институция или получил одобрение по този член дъщерен финансов холдинг, или дъщерен финансов холдинг със смесена дейност е определен като отговорен за спазването на изискванията от групата на консолидирана основа, като на съответното дружество са“.

5. Създава се нова ал. 7:

„(7) Българската народна банка може да разреши финансов холдинг или финансов холдинги със смесена дейност, освободен от одобрение по ал. 6, да бъде изключен от обхвата на консолидацията, когато са изпълнени следните условия:

1. изключването не засяга ефективността на надзора на дъщерната кредитна институция или на групата;

2. финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност няма други експозиции в капиталови инструменти, освен тези в дъщерната кредитна институция или в междинния финансов холдинг майка или в междинния финансов холдинг майка със смесена дейност, контролиращ дъщерната кредитна институция;

3. финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност не използва ливъридж в значителна степен и няма експозиции, които да не са свързани със собствеността му в дъщерната кредитна институция или в междинния финансов холдинг майка или в междинния финансов холдинг майка със смесена дейност, контролиращ дъщерната кредитна институция.“

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея накрая се добавя „с изключение на случаите по ал. 7“.

7. Досегашната ал. 8 става ал. 9.

8. Досегашната ал. 9 става ал. 10 и в нея думите „ал. 8“ се заменят с „ал. 9“.

9. Досегашната ал. 10 става ал. 11.

10. Досегашната ал. 11 става ал. 12 и в нея думите „Одобрение или отказ за одобрение“ се заменят с „Решение за одобрение, освобождаване от одобрение, отказ за одобрение или отказ за освобождаване от одобрение“.

11. Досегашните ал. 12 и 13 стават съответно ал. 13 и 14.

12. Досегашната ал. 14 става ал. 15 и се изменя така:

„(15) Когато издаването на одобрение или освобождаването от одобрение на финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност е свързано с процедура за издаване на лиценз, с издаване на одобрение за придобиване на квалифицирано дялово участие или с издаване на одобрение за придобиване на съществено дялово участие от компетентен орган на друга държава членка и компетентният орган по чл. 1, ал. 2 е консолидиращ надзорен орган или орган по седалището на финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 си сътрудничи с този орган.“

13. Създава се ал. 16:

„(16) Когато издаването на одобрение или освобождаването от одобрение на финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност е свързано с процедура за издаване на лиценз, с издаване на одобрение за придобиване на квалифицирано дялово участие или с издаване на одобрение за придобиване на съществено дялово участие,

издаването на които е от компетентност на компетентния орган по чл. 1, ал. 2, този орган се консултира с консолидиращия надзорен орган, а в случай че е различен, и с компетентния орган в държавата членка, в която е седалището на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност. В този случай срокът за произнасяне по чл. 28б, ал. 2, съответно по чл. 28и, ал. 2 и 3, спира да тече, докато приключи производството по издаването на одобрение или освобождаването от одобрение на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност.“

**§ 33.** В чл. 35б, ал. 1 думите „ал. 5, 6 и 10“ се заменят с „ал. 5 – 7 и ал. 11“.

**§ 34.** В чл. 35в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „получаване на одобрение“ се поставя запетая и се добавя „изключване на холдинга от обхвата на консолидацията“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Постигнатото съвместното решение по ал. 1 поражда правни последици и на територията на Република България.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея числото „4“ се заменя с „5“.

**§ 35.** В глава трета, раздел III, в подраздел VI се създава чл. 35д:

„Чл. 35д. (1) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 извършва преглед най-малко веднъж годишно на предприятията майки на всяка кредитна

институция, за да провери дали тази институция, заявителят, подал искане за издаване на лиценз съгласно чл. 13, или субектът, определен като отговорен да гарантира спазването на изискванията от групата на консолидирана основа („определеният субект“), е идентифицирал правилно предприятията, които отговарят на критериите за финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз.

(2) Когато някои от предприятията майки или предприятията, които отговарят на критерии по ал. 1, се намират в други държави членки, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 си сътрудничи с компетентните органи на тези държави членки при извършването на прегледа.

(3) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 си сътрудничи с компетентния орган на държава членка, когато той извършва преглед на предприятията майки на институция, за да проверят дали тя, субектът, подал искане за издаване на лиценз, или определеният субект е идентифицирал правилно предприятията, които отговарят на критериите за финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, когато предприятие майка или предприятие, отговарящо на критерии, е установено в България.

(4) Българската народна банка публикува на интернет страницата си и актуализира ежегодно списък на финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, които са получили одобрение или са освободени от одобрение по чл. 35а. Когато е предоставено освобождаване от одобрение, в списъка се посочва и определеният субект.“

**§ 36.** В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 9:

„9. банката изрично се откаже от издадения лиценз.“

2. В ал. 5 след думите „ал. 1, т. 8“ се добавя „и 9“.

3. В ал. 7 думите „ал. 1 или 3“ се заменят с „ал. 1, т. 1 – 8 или ал. 3”.

4. Създават се ал. 10 и 11:

„(10) В случаите по ал. 1, т. 9 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 отнема лицензa, след като банката представи доказателства, че не държи влогове или други възстановими средства и че е уредила отношенията си с вложителите и с другите клиенти, на които се предоставят услуги, свързани с дейности, подлежащи на лицензиране. Член 28 от Закона за пазарите на финансови инструменти се прилага съответно. Редът, условията и документите, свързани с искането на банката за отнемане на лиценза, се определят с наредба на БНБ.

(11) Дружеството, чийто лиценз за банкова дейност е отнет на основание чл. 36, ал. 1, т. 9, може да осъществява друга търговска дейност или да продължи да извършва някои от дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 1, 2, 6-18. В случаите, когато за извършването на дейност по изречение първо се изисква лиценз, разрешение или вписване в публичен регистър, дружеството може да започне или да продължи да извършва дейността след издаването му, съответно вписването. При продължаване на дейността по чл. 2, ал. 2, т. 9 разпоредбите на чл. 28 от Закона за пазарите на финансови инструменти не се прилагат.“

**§ 37.** В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Българската народна банка може да отнеме лицензa на банка от трета държава за извършване на банкова дейност чрез клон на основанията на чл. 36, ал. 1, както и когато:

1. банката със седалище в трета държава или нейната група не отговарят на пруденциалните изисквания, приложими спрямо тях съгласно правото на третата държава, или съществуват разумни основания за съмнение, че не отговаря на тези изисквания или че ще ги наруши през следващите 12 месеца;

2. съществуват разумни основания за съмнение, че във връзка с клона от трета държава, банката от трета държава или нейната група е извършено, се извършва или е имало опит за извършване на изпиране на пари или финансиране на тероризма или че е налице повишен риск от това по отношение на клона от трета държава, банката от трета държава или групата им.“

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) При извършване на оценката дали са налице обстоятелствата по ал. 1, т. 2 БНБ провежда консултации с Държавна агенция „Национална сигурност“.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

**§ 38.** Създава се чл. 40а:

„Чл. 40а. (1) Клон от трета държава поддържа във всеки момент минимален гаранционен капитал, най-малкото равен на:

1. за клон на банка от трета държава от категория 1 - 2,5 на сто от средната стойност на пасивите на клона за последни три годишни отчетни периода, а за новолицензиран клон - от стойността на пасивите на клона

към момента на лицензиране, отчетени в съответствие с чл. 69а, но не по-малко от 10 милиона евро;

2. за клон на банка от трета държава от категория 2 - 0,5 на сто от средната стойност на пасивите на клона за последни три годишни отчетни периоди, а за новолицензиран клон - от стойността на пасивите на клона към момента на лицензиране, отчетени в съответствие с чл. 69а, но не по-малко от 5 милиона евро.

(2) Клон от трета държава изпълнява изискването по ал. 1 с активи под формата на някое от следните:

1. парични средства или подобни на парични инструменти съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 60 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. дългови ценни книжа, емитирани от централни правителства или централни банки на държави членки, или

3. други инструменти, които са на разположение на клона от трета държава за неограничено и незабавно ползване за покриване на рискове или загуби веднага след възникването на тези рискове или загуби.

(3) Клон от трета държава депозира инструментите от гаранционния капитал, посочени в ал. 2, в доверителни сметки на територията на Република България, в кредитна институция, която не е част от групата на главното предприятие, или в БНБ.

(4) Инструментите, депозирани в доверителните сметки по ал. 3, са на разположение за използване за целите на чл. 131 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници в случай на преструктуриране на клона от трета държава и за целите на ликвидацията на клона от трета държава съгласно изискванията на Търговския закон.“

**§ 39.** В чл. 42 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 в основния текст след думите „всяка банка“ се добавя „и клон на банка със седалище в трета държава“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Клоновете на банки със седалище в трета държава изпълняват изискването за ликвидно покритие, установено в шеста част, дял I от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10 октомври 2014 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискването за ликвидно покритие за кредитните институции (ОВ, L 11/1 от 17 януари 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 2015/61“.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) Клоновете на банки със седалище в трета държава изпълняват изискването за нетно стабилно финансиране, установено в шеста част от Регламент (ЕС) № 575/2013.“

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Изискванията за управление на ликвидността се определят с наредба на БНБ.“

**§ 40.** В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „съответно на членовете на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове“ и запетаите пред и след тях се заличават.

2. В ал. 3, т. 2 думите „300 000 лв.“ се заменят със „150 000 евро“.

3. Създава се нова ал. 7:

„(7) При определяне на общия размер на експозициите по ал. 6 не се включват:

1. инвестициите в капитала на лица по чл. 45, ал. 1, които се приспадат от собствения капитал на банката;

2. експозиции към дъщерни дружества на банката, които отговарят на критерии, определени в наредба, след предварително одобрение от БНБ; редът и документите за издаване на одобрение, както и основанията за отказ се уреждат с наредбата по изречение първо.

3. други случаи, определени в наредбата по чл. 45в.“

**§ 41.** В чл. 56 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2, изречение първо и в ал. 12 – 14 след думата „институциите“ се добавя „и лицата“.

2. В ал. 13, в изречение първо след думите „длъжностни лица“ се добавя „по трудово или служебно правоотношение“.

**§ 42.** В чл. 56а, ал. 6, в изречение първо след думите „длъжностни лица“ се добавя „по трудово или служебно правоотношение“.

**§ 43.** Член 69а се изменя така:

„Чл. 69а. (1) Активите и пасивите, регистрирани или инициирани от клон от трета държава, се вписват в регистър и се управляват от клона самостоятелно. Регистърът съдържа необходимата и достатъчна информация за поеманите от клона рискове и за тяхното управление.

(2) Клоновете от трети държави изготвят и периодично актуализират политика за поддържане на регистъра по ал. 1, която се приема от съответния ръководен орган на главното предприятие от трета държава. Политиката съдържа мотивите/обосновка относно правилата за

регистриране и съответствието им със стратегията за дейността на клона от трета държава.

(3) Клоновете от трети държави веднъж годишно предоставят на БНБ независимо и обосновано писмено становище за изпълнението и текущото спазване на изискванията по ал. 1 - 3 заедно с направените констатации и заключения.

(4) Клоновете на банки от трети държави предоставят на главното предприятие доклади и отчети за всички съществени рискове и политики за управление на риска, както и за промените в тях.“

**§ 44.** Създава се чл. 69б:

„Чл. 69б. (1) Клон на банка със седалище в трета държава периодично предоставя на БНБ информация за:

1. поддържаните в неговия регистър активи и пасиви в съответствие с чл. 69а, както и за инициираните от клона активи и пасиви, с разбивка, в която са обособени:

а) най-големите регистрирани активи и пасиви по сектори и видове контрагенти, включително експозициите във финансовия сектор;

б) значителните концентрации на експозиции и на източници на финансиране към определени видове контрагенти;

в) значителните вътрешни трансакции с главното предприятие и с членовете на неговата група.

2. спазването от клона на приложимите за него изисквания съгласно този закон;

3. всяка друга информация, която БНБ счита за необходима за извършването на цялостно наблюдение на дейността на клона.

(2) Клонът на банката със седалище в трета държава предоставя на БНБ и актуализира при необходимост информация относно реда и условията за защита на влоговете, осигурявана на вложителите в съответствие с механизмите за гарантиране на влоговете, от които могат да се ползват вложителите в клоновете на банки със седалище в трета държава в съответствие с чл. 57, ал. 3, както и чл. 1, ал. 3 и 5 от Закона за гарантиране на влоговете в банките.

(3) Активите и пасивите по ал. 1, т. 1 се отчитат на базата на Международните счетоводни стандарти.

(4) Клон на банка със седалище в трета държава предоставя на БНБ следната информация за своето главно предприятие:

1. периодично - обобщена информация за активите и пасивите, съответно държани или регистрирани от дъщерните дружества и други клонове в Европейския съюз, част от групата на главното предприятие;

2. периодично - спазването от главното предприятие на приложимите пруденциални изисквания на индивидуална и на консолидирана основа;

3. своевременно - съществените надзорни прегледи и оценки, когато те са извършени по отношение на главното предприятие, и произтеклите от тях надзорни решения;

4. плана за възстановяване на главното предприятие и предвидените в него конкретни мерки, които могат да бъдат предприети спрямо клона в Република България, и всички последващи актуализации и изменения на този план;

5. стратегията за дейността на главното предприятие във връзка с клона в Република България и всички последващи нейни изменения;

6. услугите, предоставяни от главното предприятие на клиенти, установени или намиращи се в Европейския съюз, въз основа на инвеститорски интерес в съответствие с чл. 21в;

7. всяка друга информация за банката от трета държава, която БНБ счита за необходима за добиване на цялостна представа за дейността на главното предприятие и за влиянието ѝ върху клона.

(5) Информацията по ал. 1, 2 и 4 се предоставя поне два пъти годишно от клоновете на банки със седалище в трета държава от категория 1 и поне веднъж годишно от клоновете на банки със седалище в трета държава от категория 2.

(6) Българската народна банка може да освободи квалифициран клон на банка със седалище в трета държава от някои или от всички изисквания за предоставяне на информация по ал. 4 за главното предприятие, при условие че БНБ е в състояние да получи относимата информация пряко от надзорните органи на съответната трета държава.“

**§ 45.** В чл. 70 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „публикува“ се добавя „на своята официална интернет страница“, а думите „най-малко в един централен ежедневник“ се заличават.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да изисква от банките да извършват оповестяване по-често от изискуемото съгласно чл. 433- 433в от Регламент (ЕС) № 575/2013.“

3. Създават се нови ал. 4 и 5:

„(4) Банките, които не са малки и несложни институции по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 145 от Регламент (ЕС) № 575/2013,

представят на ЕБО оповестената информация по чл. 433 - 433в от Регламент (ЕС) № 575/2013, както следва:

1. когато банките публикуват финансови отчети за същия период, най-късно в срок от един месец от датата на публикуване на отчетите;

2. когато банките не публикуват финансови отчети за същия период, в срок от три месеца от края на периода.

(5) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да определи и по-къси срокове от тези по ал. 4.“

4. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея:

а) думите „и в поне една медия“ се заличават;

б) създава се изречение второ:

„Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да изиска от банките, които не са малки и несложни институции, да използват и други средства за оповестяване.“

5. Досегашните ал. 5 и 6 и стават съответно ал. 7 и 8.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 8“.

**§ 46.** В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „както и на ЕСУ рисковете в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план и произтичащия от експозициите към централни контрагенти риск от концентрация, на които банката е или може да бъде изложена, като се вземат предвид условията, установени по чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012;“

б) създава се нова т. 6:

„6. мрежовите и информационни системи, създадени и управлявани в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 година относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011;“

в) досегашните т. 6 -13 стават съответно т. 7-14.

2. В ал. 3 думите „Алинея 1 се прилага“ се заменят с „Алинеи 1, 2 и 6, както и чл. 73б и чл. 74, ал. 3 се прилагат“.

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Когато критични или важни функции на клон от трета държава се изпълняват от главното предприятие, тези функции се осъществяват в съответствие с вътрешни правила или вътрешногрупови споразумения.“

4. Досегашните ал. 4 и 5 и стават съответно ал. 5 и 6.

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „включително по отношение на клоновете от трети държави“ и се поставя запетая.

6. Досегашната ал. 7 става ал. 8.

**§ 47.** В чл. 73а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ:

„Банките изрично вземат предвид краткосрочния, средносрочния и дългосрочния аспект с цел покриване на ЕСУ рисковете.“

2. В ал. 3 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 1 и 2“.

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Банка, която е дъщерно дружество, изпълнява изискванията на ал. 1 и 2 на подконсолидирана основа, ако тя или нейното предприятие майка, когато то е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, притежава като дъщерно дружество в трета държава банка, финансова институция или управляващо дружество или има дялово участие в такова дружество.“

4. Досегашните ал. 4 и 5 и стават съответно ал. 5 и 6.

**§ 48.** В чл. 73б, ал. 2, в изречение второ след думите „управление на риска“ се поставя запетая, добавя се „включително като взема предвид склонността към поемане на ЕСУ рискове“ и се поставя запетая.

**§ 49.** В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В одиторските доклади по ал. 1 се представя и одиторско мнение относно спазване на изискванията по чл. 10, ал. 1 и 8, чл. 11, ал. 20, чл. 69а, ал. 4 и чл. 73, ал. 3 и 4.“

2. Досегашните ал. 2 и 3 и стават съответно ал. 3 и 4.

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея, в изречение второ думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 2 - 4“ се заменят с „ал. 3 - 5“.

**§ 50.** В чл. 79 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, в изречение второ думите „на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна

на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС“ се заличават.

2. Създава се ал. 15:

„(15) При упражняване на надзорните си правомощия спрямо клоновете на банки от трети държави БНБ може да предприема подходящи надзорни мерки по чл. 103, ал. 12 по отношение на:

1. спазване на изискванията на този закон и на издадените актове по прилагането му, и

2. покриване и надеждно и задоволително управление на съществените рискове, на които клоновете от трети държави са изложени, както и поддържане на икономическата жизнеспособност на клоновете.“

**§ 51.** В чл. 79в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 се създава изречение четвърто:

„При определяне на периодичността и интензивността на надзорния преглед и оценка на клоновете от трети държави се вземат предвид и категоризацията им като клонове от категория 1 и категория 2.“

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) В допълнение към критериите по ал. 3 БНБ може да прецени дали са изпълнени изброените по-долу условия:

1. банката не е Г-СЗИ, Г-СЗИ извън ЕС или Г-СЗИ субект в съответствие с чл. 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. банката не е определена като друга системно значима институция (Д-СЗИ) съгласно изискванията на наредбата по чл. 39, ал. 2;

3. банката е част от група;

4. дъщерните банки от групата по т. 3 отговарят едновременно на следните условия:

а) те или огромната част от тях са взаимоспомагателни дружества, кооперативни дружества или спестовни институции в съответствие с чл. 27, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 и приложимото национално право включва таван или ограничение на максималния размер на разпределенията;

б) на индивидуална или на подконсолидирана основа общите им активи не надвишават 30 милиарда евро.“

3. Досегашните ал. 4 - 9 стават съответно ал. 5 - 10.

4. Създава се ал. 11:

„(11) Алинеи 1-3 и ал. 8 се прилагат съответно за клоновете от трети държави, като по отношение на клоновете от трети държави БНБ извършва оценка и на тяхната жизнеспособност.“

**§ 52.** В чл. 79г, ал. 1 думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 5“.

**§ 53.** В чл. 80а се създава ал. 7:

„(7) В плана по ал. 1 се включват и клоновете на банки от трети държави.“

**§ 54.** В чл. 80б се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Банките и лицата, които действат като консултанти на банки при провеждане на стрес тестове, не следва да извършват дейности, които могат да изкривят резултатите от даден стрес тест, като сравнителен анализ,

обмен на информация помежду им, споразумения за общо поведение или оптимизиране на подадените от тях данни при стрес тестовете.

(3) Българската народна банка има право да събира, проверява и анализира информация, необходима за установяването на дейности по ал. 2.“

**§ 55.** В чл. 80в се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Ако за бюро за търгуване, използващо вътрешен модел за пазарен риск, резултатите от бек-тестването или от теста за разпределянето на печалбата и загубата показват, че моделът вече не е достатъчно точен, БНБ прави преглед на условията за разрешението за използване на вътрешния модел или прилага подходящи мерки, за да гарантира бързото усъвършенстване на модела.“

2. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея навсякъде думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

**§ 56.** В глава единадесета се създава раздел IIа с чл. 86а - 86в:

„Раздел IIа

Особени правила за надзора над клонове от трети държави

Чл. 86а. Разпоредбите на чл. 10, 11, 36, 37, 39, чл. 45 - 45а, чл. 56 -73б, чл. 74 -75, чл. 79 -101, чл. 103, чл. 103а, чл. 110 - 114, чл. 132, чл. 151 - 151в и чл. 152 - 156 се прилагат съответно и за клоновете на банки от трети държави.

Чл. 86б. (1) Ако след прилагане на мерки по чл. 86в или чл. 103, ал. 12 или когато БНБ счита, че с прилагането на тези мерки не може в достатъчна степен да се преодолеят съществените надзорни притеснения, БНБ може да поиска клон от трета държава да подаде заявление за издаване на лиценз за кредитна институция по чл. 14, когато:

1. клонът от трета държава е извършвал или извършва дейности по чл. 2, ал. 1 и/или 2 с клиенти или с насрещни страни от други държави членки;

2. клонът от трета държава отговаря на показателите за системна значимост съгласно наредбата по чл. 39, ал. 2 или се оценява като системно значим в съответствие с чл. 86в и поражда значителни рискове за финансовата стабилност в Република България или в Европейския съюз;

3. съвкупната стойност на активите на всички клонове от трети държави в Европейския съюз от същата група е равна или надхвърля 40 милиарда евро или стойността на активите на клона от трета държава в неговия регистър в Република България е равна или надхвърля 10 милиарда евро.

(2) За целите на ал. 1, т. 2 и 3, както и при извършване на оценката по чл. 86в БНБ взема предвид подходящи показатели за оценяване на системната значимост на клоновете от трети държави, които включват:

1. размера на клона от трета държава;

2. сложността на структурата, организацията и бизнес модела на клона от трета държава;

3. степента, в която клонът от трета държава е взаимосвързан с финансовата система на Република България и Европейския съюз;

4. заменяемостта на извършваните дейности, услуги или операции или на предоставяната от клона от трета държава финансова инфраструктура;

5. пазарния дял на клона от трета държава в Република България и Европейския съюз по отношение на общите активи на банковата система и във връзка с извършваните от него дейности и операции и предоставяните от него услуги;

6. възможното въздействие от спирането или прекратяването на операциите или дейността на клона от трета държава върху ликвидността на финансовата система на Република България върху платежните системи и системите за клиринг и за сетълмент в Република България и в Европейския съюз;

7. ролята и значението на клона от трета държава за дейностите, услугите и операциите на групата от трета държава в Република България и в Европейския съюз;

8. ролята и значението на клона от трета държава в контекста, свързан с преструктуриране или ликвидация;

9. обема на дейността на групата от трета държава, който се извършва чрез клонове от трети държави, спрямо дейността на групата, извършвана чрез дъщерни институции, лицензирани в Европейския съюз и в държавите членки, в които са установени клоновете от трети държави.

(3) Преди упражняване на правомощието по ал. 1 БНБ провежда консултации с ЕБО и с компетентните органи на държавите членки, в които групата от трета държава има установени други клонове или дъщерни дружества.

Чл. 86в. (1) Когато клон от трета държава в Република България принадлежи към група от трета държава, в която съвкупната стойност на

активите на всички клонове от трета държава в Европейския съюз от същата група е равна или надхвърля 40 милиарда евро, БНБ извършва оценка за определяне на този клон като системно значим и дали той поражда значителни рискове за финансовата стабилност на Европейския съюз или на Република България, като взема предвид показателите по чл. 86б, ал. 2 и критериите за определяне на системното значение на други системно значими институции съгласно наредбата по чл. 39, ал. 2 от този закон.

(2) Оценката по ал. 1 се извършва, когато съвкупната стойност на активите на всички клонове от трета държава в Европейския съюз от една група от трета държава е равна или надхвърля 40 милиарда евро. Този праг се отчита в съответствие с чл. 69б и е достигнат:

1. усреднено за трите предходни годишни отчетни периода, или

2. в абсолютно изражение - за най-малко три годишни отчетни периода през петте предходни годишни отчетни периода.

(3) При изчисляване на стойността по ал. 2 не се включват активите, поддържани от клона от трета държава във връзка с пазарни операции на ЕЦБ, БНБ или друга централна банка на държава членка.

(4) За целите на оценката по ал. 1 БНБ се консултира с ЕБО и с компетентните органи на държавите членки, в които съответната група от трета държава има установени други клонове от трета държава или дъщерни институции, за да оцени рисковете за финансовата стабилност, които клонът от трета държава в Република България поражда за тези държави членки. Българската народна банка представя на ЕБО и на тези органи мотивираната си оценка за системната значимост на клона от трета държава за Европейския съюз или за Република България.

(5) В случай че БНБ получи възражение от компетентен орган на друга държава членка срещу изготвена от нея оценка за системната значимост на установен в Република България клон от трета държава, в срок до три месеца от получаване на възражението БНБ със съдействието на ЕБО и съвместно с компетентния орган от другата държава членка полагат усилия за постигане на съгласие относно оценката и по специфичните изисквания по ал. 8.

(6) След изтичане на срока по ал. 5 БНБ взема решение относно оценката на системната значимост на клона от трета държава и относно специфичните изисквания по ал. 8.

(7) Когато в хода на провеждане на консултация за системна значимост на клон от трета държава, установен на територията на друга държава членка, БНБ получи от компетентния орган на тази държава членка оценка, с която не е съгласна, БНБ уведомява съответния компетентен орган в срок до 10 работни дни от получаване на оценката. Българската народна банка със съдействие на ЕБО, съвместно с компетентните органи от държавите членки, на чиито територии са установени клонове от трета държава, полагат усилия за постигане на съгласие относно оценката и по специфичните изисквания по смисъла на ал. 8 съгласно националното законодателство на съответната държава членка.

(8) При необходимост от преодоляване на установените рискове БНБ може да наложи специфични изисквания, включително:

1. изискване клонът от трета държава да реорганизира своите активи или дейности по такъв начин, че той да престане да се счита за системно значим или да престане да поражда неоправдан риск за

финансовата стабилност на Европейския съюз или на Република България, или

2. налагане на допълнителни пруденциални изисквания.

(9) Ако БНБ счита, че клон от трета държава е системно значим, но реши да не упражни правомощията по ал. 8, т. 1 или по чл. 86б, БНБ изпраща на ЕБО и на компетентните органи на държавите членки, в които съответната група от трета държава има установени други клонове от трети държави или дъщерни институции, мотивирано уведомление за причините, поради които е решила да не упражни тези правомощия.“

**§ 57.** В чл. 87, ал. 2, т. 2 думата „депозитите“ се заменя с „влоговете“.

**§ 58.** В чл. 87а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1 думата „депозитите“ се заменя с „влоговете“.

2. Създава се нова ал. 6:

„(6) Съвместното решение по ал. 2 и решението на БНБ по ал. 3 е окончателно.“

3. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

**§ 59.** В чл. 87б се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Съвместното решение по ал. 1 е окончателно.“

2. Досегашните ал. 3 - 6 стават съответно ал. 4 - 7.

**§ 60.** В чл. 87в, ал. 1 и 2 думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 5 и 6“.

**§ 61.** В чл. 87д се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„Чл. 87д. (1) Българската народна банка, когато упражнява надзор върху банка или върху клон на банка със седалище в трета държава, които са част от група от трета държава, си сътрудничи и обменя информация с другите компетентни органи на държави членки, упражняващи надзор върху институции или клонове на банки, които са част от тази група. За целите на надзора БНБ сключва писмени споразумения за координация и сътрудничество с компетентните органи за надзор на съответните държави членки.“

2. Създават се ал. 2-5:

„(2) За целите на ал. 1, когато в Република България е установен клон от трета държава от категория 1, БНБ участва в колегия от надзорни органи при прилагане на следните изисквания:

1. когато във връзка с дъщерните институции на група от трета държава е създадена надзорна колегия от компетентни органи, клонът от трета държава от категория 1 от същата група се включва в дейността на тази колегия;

2. когато група от трета държава има клонове от трета държава от категория 1 в Република България и в друга държава членка, но няма дъщерни дружества в Европейския съюз, които са кредитни институции, за които е приложим чл. 92д, се създава надзорна колегия във връзка с тези клонове от трети държави от категория 1;

3. когато група от трета държава има клон от трета държава от категория 1 в Република България и клон от трета държава от категория 1 в друга държава членка или има клон от трета държава от категория 1 в Република България и едно или повече дъщерни дружества в Европейския съюз, които са кредитни институции, за които не е приложим чл. 92д, се

създава надзорна колегия във връзка с тези клонове от трети държави и дъщерни дружества.

(3) Алинея 2, т. 3 се прилага и в случаите, когато групата от трета държава има в Република България дъщерно дружество, което е кредитна институция, и клон от трета държава от категория 1 в друга държава членка.

(4) За целите на ал. 2, т. 2 и 3 се определя водещ надзорен орган, който изпълнява функциите по чл. 92д, ал. 1. Българската народна банка е водещ орган, когато в Република България е установен клонът от трета държава с най-висока обща стойност на регистрираните активи.

(5) Освен задачите по чл. 92д, ал. 2, надзорната колегия по ал. 2 и 3 изпълнява и следните задачи:

1. изготвяне и ежегодно актуализиране на доклад за структурата и дейността на групата от трета държава в Европейския съюз;

2. обмен на информация за резултатите от посочения в чл. 79в процес на надзорен преглед и оценка;

3. съгласуване на прилагането на посочените в чл. 103, ал. 12 надзорни мерки и правомощия;

4. осигуряване при необходимост на координация и сътрудничество със съответните надзорни органи на трети държави.“

**§ 62.** В чл. 89, ал. 3 след думата „консолидирана“ се добавя „или подконсолидирана“.

**§ 63.** В чл. 90 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Когато предприятието майка на кредитна институция, лицензирана в Република България, и на един или повече инвестиционни посредници, лицензирани в Република България или в една или повече

други държави членки, е един и същ финансов холдинг майка от държава членка, финансов холдинг майка със смесена дейност от държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, надзорът на консолидирана основа се упражнява от БНБ, когато в групата няма друга банка.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

3. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „Алинея 4“ се заменят с „Алинея 5“.

4. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „ал. 2, 4 и 5“ се заменят с „ал. 2, 5 и 6“.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея:

а) в изречение първо думите „ал. 1, 2, 4 и 5“ се заменят с „ал. 1, 2, 4 – 6“, думите „кредитните институции - участници в холдинга“ се заменят с „кредитните институции и инвестиционните посредници, част от групата“;

б) в изречение трето след думите „или на кредитната институция“ се добавя „или инвестиционен посредник“.

6. Досегашната ал. 8 става ал. 9 и в нея думите „ал. 7“ се заменят с „ал. 8“, а думите „съгласно което тя ще осъществява надзора на консолидирана основа“ и запетаята пред тях се заличават.

**§ 64.** В чл. 92а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, т. 1 думите „ал. 2 – 17“ се заменят с „ал. 2 – 21“.

2. В ал. 5 се създава изречение второ:

„Когато е проведена консултация с ЕБО, БНБ взема предвид неговото становище и мотивира всяко значително отклонение от него.“

3. Създава се ал. 9:

„(9) Съвместните решения по ал. 1 и решението на БНБ по ал. 5 са окончателни.“

**§ 65.** В чл. 92б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 думите „т. 1 – 3“, запетаята пред тях и думите „и препоръката на ЕБО“ се заличават.

2. Създава се нова ал. 6:

„(6) Когато консолидиращият надзорен орган е провел консултации с ЕБО, при вземане на решение по ал. 4 БНБ взема предвид неговото експертно мнение и мотивира всяко значително отклонение от него.“

3. Досегашните ал. 6 и 7 стават съответно ал. 7 и 8.

4. Създава се ал. 9:

„(9) Съвместните решения по ал. 1 и решението на БНБ по ал. 4 са окончателни.“

**§ 66.** В чл. 92д, ал. 7 думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 4 и 5“.

**§ 67.** В чл. 93, ал. 1 думите „т. 13“ се заменят с „т. 14“.

**§ 68.** В чл. 96 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „със смесена дейност“ се поставя запетая, добавя се „който е получил одобрение по реда на чл. 35а“ и се поставя запетая, а думите „чл. 10, ал. 4 – 7 и“ се заличават.

2. В ал. 2 думите „чл. 11, ал. 3 – 5, 7 и 8“ се заменят с „чл. 11, ал. 3-4 и 6-19, чл. 73, ал. 1, т. 9 и чл. 103“.

3. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, който е получил одобрение по реда на чл. 35а, създава и поддържа функции за управление на риска, нормативно съответствие и вътрешен одит. За главния финансов директор и за ръководителите на функциите по изречение първо се прилагат съответно изискванията на чл. 11а.

(4) Членовете на управителния и на контролния орган на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, различен от такъв, който е получил одобрение по реда на чл. 35а, следва да притежават добра репутация съгласно изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 3, както и достатъчни квалификация и професионален опит, за да изпълняват своите задължения, като се отчита специфичната роля на финансовите холдинги или на финансовите холдинги със смесена дейност. Финансовите холдинги или финансовите холдинги със смесена дейност носят основната отговорност за гарантиране на пригодността на членовете на своите управителни и контролни органи.“

**§ 69.** В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „банка или нейни администратори или акционери“ се заменят с „банка, нейни администратори, лица от висшия ръководен персонал, акционери, служители, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия ѝ профил или други физически лица“ и след тях се поставя запетая;

б) създава се нова т. 6:

„6. извършване на действия без предварително разрешение или одобрение, когато такова се изисква съгласно този закон или Регламент (ЕС) № 575/2013, или разрешението или одобрението за извършването им са издадени въз основа на неверни данни;“

в) досегашните т. 6 и 7 стават съответно т. 7 и 8;

г) досегашната т. 8 става т. 9 и в нея думите „ал. 8“ се заменят с „ал. 9“;

д) досегашните т. 9 и 10 стават съответно т. 11 и 12;

е) досегашната т. 11 става т. 12 и се изменя така:

„12. неприемане или неспазване на политики, процедури и правила за организацията и управлението на банката по чл. 73 и 73б, включително на наредбата, издадена на основание чл. 73б, ал. 3;“

ж) досегашната т. 12 става т. 13 и се изменя така:

„13. непредставяне или представяне на непълна или неточна информация при изпълнение на задълженията по чл. 394, параграф 1, чл. 415, параграфи 1 и 2, чл. 430, параграфи 1-3 и чл. 430а от Регламент (ЕС) № 575/2013 или оповестяване на непълна или неточна информация при изпълнение на задълженията по чл. 431, параграфи 1 – 3 и чл. 451, параграф 1 от този регламент;“

з) досегашната т. 13 става т. 14 и в нея думите „неоднократно или“ се заменят с „неспазване от банка на изискванията на чл. 413 или чл. 428б от Регламент (ЕС) № 575/2013 или неоднократно и“;

и) досегашната т. 14 става т. 15 и се изменя така:

„15. неспазване на капиталовите изисквания по чл. 92, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или на изискванията към състава на собствения капитал, условията за класифициране на капиталови инструменти, корекциите и приспаданията, свързани със собствения капитал съгласно част втора от този регламент;“

к) досегашните т. 15 – 18 стават съответно т. 16 – 19;

л) досегашната т. 19 става т. 20 и в нея след думата „консолидирана“ се добавя „или подконсолидирана“;

м) досегашната т. 20 става т. 21 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“;

н) досегашната т. 21 става т. 22 и в нея думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“;

о) досегашните т. 22 и 23 стават съответно т. 23 и 24;

п) създават се т. 25 – 30:

„25. неспазване на изискванията по отношение на големите експозиции към клиент или група от свързани клиенти съгласно част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013;

26. неспазване на изискванията за изчисляването на отношението на ливъридж, включително за прилагането на изключенията по част седма от Регламент (ЕС) № 575/2013;

27. неизпълнение на изискванията за събиране и управление на данни съгласно глава 2, дял III, част трета от Регламент (ЕС) № 575/2013;

28. неспазване на изискванията за изчисляване на рисково претеглените експозиции или капиталовите изисквания, неприемане или неспазване на правилата за управление на риска съгласно дялове II – VI, част трета от Регламент (ЕС) № 575/2013;

29. неспазване на изискванията за изчисляване на отношението на ликвидно покритие или на отношението на нетно стабилно финансиране по дялове I и IV, част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и в Делегиран регламент (ЕС) 2015/61;

30. неоднократно неизпълнение на акт на БНБ, издаден по реда на този закон, актовете по прилагането му или Регламент (ЕС) № 575/2013.“

2. В ал. 2:

а) точка 7 се отменя;

б) в т. 9 и 10 накрая се поставя запетая и се добавя „включително привличане на влогове“;

в) създава се нова т. 17:

„17. да наложи временна забрана на член на управителния съвет, на съвета на директорите или на надзорния съвет, както и на други физически лица, отговорни за нарушението да заемат длъжности в банка;“

г) досегашните т. 17 – 22 стават съответно т. 18 – 23;

д) създават се нови т. 24 и 25:

„24. изиска от банката да намали рисковете, възникващи в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план от екологични, социални и управленски фактори, включително произтичащите от процеса на приспособяване и от тенденциите на преход в контекста на националния план в областта на енергетиката и климата на Република България, изготвен в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 328 от 21 декември 2018 г.), съответните правни и регулаторни цели на Европейския съюз, държавите членки и трети държави, чрез корекции в нейната бизнес стратегия, вътрешно управление и управление на риска, за

които може да бъде поискано засилване на целите, мерките и действията, включени в нейния план за целта;

25. изиска от банката да извършва стрес тестове или сценариен анализ, за да оцени рисковете, произтичащи от експозициите към криптоактиви и от предоставянето на услуги за криптоактиви;“

е) създава се т. 26:

„26. изиска от банката да намали експозициите си към централен контрагент или да преразпредели експозициите по клиринговите си сметки в съответствие с чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012, когато прецени, че е налице прекомерен риск от концентрация, произтичащ от експозициите към централен контрагент;“

ж) досегашните т. 23 – 25 стават съответно т. 27 – 29.

3. В ал. 6 думите „ал. 2, т. 17“ се заменят с „ал. 2, т. 18“ и числото „23“ се заменя с „27“.

4. В ал. 7, в основния текст думите „т. 20“ се заменят с „т. 21“.

5. В ал. 8 думите „т. 20 и 21“ се заменят с „т. 21 и 22“ и думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 7“.

6. В ал. 11 думите „и спрямо клоновете на банки от трета държава и техните администратори, както“ се заличават.

7. Създава се нова ал. 12:

„(12) В случаите по ал. 1 и когато въз основа на прегледа на правилата за управление, бизнес модела или дейността на клон от трета държава са налице разумни основания за съмнение, че във връзка с този клон от трета държава се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или че е налице повишен риск за това, БНБ може да приложи съответните

подходящи мерки по ал. 2 и спрямо клона на банка от трета държава и неговите администратори, както и да:

1. постави изискване за поддържане на гаранционен капитал, надвишаващ минималните изисквания, установени в чл. 40а, или да определи други допълнителни капиталови изисквания в съответствие със същия член;

2. определи в допълнение към изискванията за ликвидност по чл. 42 други специални изисквания за ликвидност, отговарящи на изискванията по чл. 42;

3. изиска промени в правилата за управление, за управление на риска или за регистриране;

4. определи допълнителни изисквания за предоставяне на информация в съответствие с чл. 69б, ал. 1 и чл. 69б, ал. 4 или да изиска предоставянето на информация на по-кратки интервали.“

8. Досегашната ал. 12 става ал. 13 и се изменя така:

„(13) При нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 или на актовете по прилагането им, или на акт на БНБ, издаден въз основа на тези актове, извършено от финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, холдинг със смесена дейност, междинно предприятие майка от Европейския съюз или от техни администратори, лица от висшия ръководен персонал или други физически лица, отговорни за нарушението, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да приложи мерки по ал. 2 спрямо съответното лице.“

9. Досегашните ал. 13 – 15 стават съответно ал. 14 – 16.

10. Създава се нова ал. 17:

„(17) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да приложи мерки по ал. 2 и спрямо инвестиционен посредник в случаите, когато най-малко една от дейностите, които извършва по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 от Закона за пазарите на финансови инструменти, е над прага по чл. 13а, ал. 1 и не е получил лиценз за извършване на дейност като банка по чл. 2, ал. 1, т. 2, освен ако е поискал освобождаване от изискванията съгласно чл. 13а, ал. 4.“

11. Досегашните ал. 16 – 19 стават съответно ал. 18 – 21.

**§ 70.** В чл. 103а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, т. 4 думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 4 и 5“.

2. В ал. 8 думите „т. 20 и 21“ се заменят с „т. 21 и 22“.

3. В ал. 10 след думите „ал. 4“ се добавя „с изключение на случаите по ал. 8“ и се поставя запетая.

4. Създават се нови ал. 16 и 17:

„(16) Когато долната граница на капиталовото изискване, предвидена в чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, стане обвързваща за банка:

1. абсолютната сума на допълнителния собствен капитал по чл. 103, ал. 2, т. 5, който БНБ изисква за рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, не се увеличава в резултат на това, че долната граница на капиталовото изискване е станала обвързваща за банката;

2. своевременно и във всички случаи не по-късно от крайната дата на следващия процес на преглед и оценка БНБ прави преглед на допълнителния собствен капитал по чл. 103, ал. 2, т. 5, който е изискала, и премахва от него всички части, които биха довели до двойно отчитане на

рисковете, вече покрити изцяло поради факта, че долната граница на капиталовото изискване е станала обвързваща за банката;

(17) Ограничението по ал. 16, т. 1 се прилага само до приключването на прегледа на допълнителния собствен капитал по ал. 16, т. 2.“

5. Създават се ал. 18 и 19:

„(18) В периода, в който за банка долната граница на капиталовото изискване е обвързваща, БНБ не налага допълнително капиталово изискване, което би довело до двойно отчитане на рисковете, вече покрити изцяло поради обстоятелството, че долната граница на капиталовото изискване е станала обвързваща.

(19) За целите на ал. 16 и 18 се смята, че долната граница на капиталовото изискване е обвързваща за банка, когато общата рискова експозиция на банката, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 3, първа алинея от Регламент (ЕС) № 575/2013, надвишава общата рискова експозиция без наложена долна граница, изчислена в съответствие с чл. 92, параграф 4 от този регламент.“

6. Досегашните ал. 16 и 17 стават съответно ал. 20 и 21.

**§ 71.** В чл. 103б се правят следните изменения:

1. В ал. 2, т. 7 след думите „план за“ се добавя „своевременно“.

2. В ал. 4 думите „и 17“ се заменят с „и 19“.

**§ 72.** В чл. 105 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „т. 1 и т. 3 – 9“ се заменят с „т. 1 и 3“.

2. В ал. 4 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 14“.

**§ 73.** В чл. 106, ал. 1 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 11“.

**§ 74.** В чл. 109 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо думите „което подлежи на одобряване от БНБ“ се заменят с „като при преобразуването се поемат всички задължения на управляваната от квесторите банка“;

б) създава се ново изречение второ:

„Решението за преобразуване подлежи на одобряване от надзорния орган.“;

в) досегашното изречение второ става изречение трето.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Одобрението за преобразуването се предоставя по реда на глава трета, раздел III, подраздел IV.“

**§ 75.** Създава се глава четиринадесета „а“ с чл. 151б и 151в:

„Глава четиринадесета „а“

Периодични парични санкции

Чл. 151б. (1) При неизпълнение на задължение по този закон, актовете по прилагането му, пряко приложимите актове на Европейския съюз, за прилагането на които са възложени правомощия на БНБ, включително на Регламент (ЕС) № 575/2013, или на акт на БНБ или ЕЦБ, компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да наложи на:

1. банка, инвестиционен посредник по чл. 13а, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност - периодична парична санкция в размер до 5 на сто от средния дневен нетен оборот; средният дневен нетен оборот е общият годишен нетен оборот по чл. 152б, ал. 3, разделен на 365;

2. членовете на управителния и на контролния орган, лицата от висшия ръководен персонал, лицата, заемащи ключови позиции, служителите, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на лицата по т. 1 или на други лица, отговорни за нарушението - периодична парична санкция в размер до 50 000 евро.

(2) Периодичните парични санкции трябва да са ефективни и пропорционални с оглед на привеждане в изпълнение на задължението по ал. 1.

(3) Периодичната парична санкция може да бъде наложена за срок до шест месеца от датата, посочена в решението, с което се разпорежда преустановяване на неизпълнението на задължението и се налага периодичната парична санкция, но не по-рано от датата на уведомяване на съответното лице.

(4) Периодичната парична санкция може да бъде наложена на определена дата и да започне да се прилага от по-късна дата.

(5) Актовете за налагане на периодична парична санкция се мотивират. Членове 151 и 151а се прилагат съответно.

(6) Наред с налагането на периодична парична санкция по ал. 1 компетентният орган по чл. 1, ал. 2 може да приложи надзорна мярка или да наложи административно наказание.

Чл. 151в. (1) Периодичната парична санкция се дължи за всеки ден на неизпълнение, докато лицето не изпълни задължението.

(2) Лицето уведомява писмено компетентния орган по чл. 1, ал. 2 при изпълнение на задължението, като прилага съответни документи, удостоверяващи изпълнението.

(3) Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 определя с мотивирано решение:

1. датата, от която е налице изпълнение на задължението;

2. общата сума на периодичната парична санкция, която се дължи.

(4) Член 151, ал. 3, 7 и 8 и чл. 151а се прилагат съответно.“

**§ 76.** В чл. 152 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „този закон“ се добавя „или Регламент (ЕС) № 575/2013“, а думите „глоба от 1000 до 4000 лв., а при повторно нарушение – от 3000 до 12 000 лв.“ се заменят с „глоба от 500 до 2000 евро, а при повторно нарушение – от 1500 до 6000 евро“.

2. В ал. 2 думите „50 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „25 000 до 100 000 евро“, а думите „200 000 до 500 000 лв.“ се заменят с „100 000 до 250 000 евро“.

3. В ал. 3 думите „5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“, а думите „20 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 25 000 евро“.

4. В ал. 9:

а) в т. 1 думите „1 000 до 4 000 лв.“ се заменят с „500 до 2000 евро“, а думите „3 000 до 12 000 лв.“ се заменят с „1500 до 6000 евро“;

б) в т. 2 думите „50 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „25 000 до 100 000 евро“, а думите „200 000 до 500 000 лв.“ се заменят със „100 000 до 250 000 евро“.

**§ 77.** В чл. 152б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „чл. 33, ал. 1 или 2, или на Регламент (ЕС) № 2017/2402“ се заменят с „чл. 28г, ал. 1 или 2, чл. 28е, ал. 1 и 2, чл. 28к, чл. 28м, чл. 28н, чл. 35а, чл. 36, ал. 1, т. 3, или на Регламент (ЕС) № 2017/2402, както и за нарушенията, посочени в чл. 103, ал. 1, т. 6, т. 12-16, т. 25-30 и ал. 17“ и след тях се поставя запетая;

б) в т. 1 думите „левовата равностойност на“ се заличават;

в) в т. 2 думите „годишния оборот, включително брутните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност и вземания от комисиони и/или такси“ се заменят с „общия годишен нетен оборот“.

2. В ал. 2 думите „чл. 28, ал. 1, чл. 33, ал. 1 или 2“ се заменят с „ал. 1“ и запетаята след тях се заличава.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Общият годишен нетен оборот по ал. 1, т. 2 е сборът от следните позиции, определени в съответствие с приложение I, раздели II и III към Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/3117 на Комисията от 29 ноември 2024 година за определяне на техническите стандарти за изпълнение за прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 (ОВ, L 2024/3117 от 27 декември 2024 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2024/3117“:

1. приходи от лихви;

2. разходи за лихви;

3. разходи за акционерен капитал, платим при поискване;

4. приходи от дивиденти;

5. приходи от такси и комисиони;

6. разходи за такси и комисиони;

7. нетни печалби или загуби от финансови активи и пасиви, държани за търгуване;

8. нетни печалби или загуби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

9. нетни печалби или загуби от отчитане на хеджиране;

10. нетни курсови разлики (печалба или загуба);

11. други оперативни приходи;

12. други оперативни разходи.“

4. Създават се ал. 4 - 6:

„(4) При изчислението по ал. 3 се ползва последната годишна надзорна финансова информация, която води до положителна стойност на показателя.

(5) Когато по отношение на юридическото лице по ал. 1, т. 2 не се прилага Регламент (ЕС) 2024/3117, съответният общ годишен нетен оборот е общият годишен нетен оборот или съответстващият вид приход съгласно приложимата към лицето счетоводна рамка.

(6) Когато юридическото лице по ал. 1, т. 2 е част от група, съответстващият общ годишен нетен оборот е общият годишен нетен оборот съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка.“

**§ 78.** В чл. 152в, ал. 1 навсякъде думите „левовата равностойност на“ се заличават.

**§ 79.** В чл. 152г се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. В ал. 3 думите „ал. 1 и 2“ се заменят с „ал. 2“.

**§ 80.** В чл. 152г[1] се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите „2000 до 10 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5000 евро“;

б) в т. 2 думите „50 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „25 000 до 100 000 евро“;

в) в т. 3 думите „20 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 25 000 евро“.

2. В ал. 2 думите „4000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2000 до 10 000 евро“, думите „100 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „50 000 до 100 000 евро“ и думите „40 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 50 000 евро“.

3. В ал. 3 думите „2000 до 5000 лв.“ се заменят с „1000 до 2500 евро“ и думите „5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5 000 евро“.

**§ 81.** В чл. 152д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 думите „чл. 152, 152б -152г“ се заменят с „чл. 152 и чл. 152б“.

2. Създава се ал. 6:

„(6) Алинеи 1-5 се прилагат съответно и за периодичните парични санкции.“

**§ 82.** Създават се чл. 155 и 156:

„Чл. 155. (1) При определянето на вида и размера на административните наказания подуправителят, ръководещ управление

„Банков надзор“, отчита всички обстоятелства, които са от значение, включително, когато е приложимо:

1. тежестта и продължителността на нарушението;

2. степента на отговорност на физическото лице или на юридическото лице;

3. финансовото състояние на физическото лице или на юридическото лице, определено според годишния доход на физическото лице или общия оборот на юридическото лице;

4. размера на реализираната печалба или на избегнатата загуба от физическото или юридическото лице, доколкото може да се определи;

5. размера на загубите, претърпени от трети лица в резултат на нарушението, доколкото може да се определи;

6. степента на съдействие, което физическото или юридическото лице оказва на подуправителя, ръководещ управление „Банков надзор“;

7. предходни нарушения на физическото или на юридическото лице;

8. евентуални системни последици от нарушението;

9. предходни наказания, наложени на физическото или на юридическото лице за същото по вид нарушение.

(2) За целите на ал. 1 подуправителят има право на достъп до данъчна и осигурителна информация.

Чл. 156. (1) При упражняване на правомощията си за налагане на надзорни мерки по чл. 103, ал. 2, т. 17, 18, 27 и 29, периодични парични санкции и административни наказания БНБ, съответно подуправителят, ръководещ управление „Банков надзор“, си сътрудничи с компетентните надзорни органи в другите държави членки и координира своите действия

с тях, за да не се допусне кумулиране и дублиране при тяхното прилагане в презгранични случаи.

(2) Българската народна банка и органите на съдебната власт си обменят информация, когато образуват административни и наказателни производства срещу едно и също лице за същото деяние, за което е предвидена както административна, така и наказателна отговорност.“

**§ 83.** В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) точка 35 се изменя така:

„35. „Висш ръководен персонал“ са физическите лица, които упражняват изпълнителни функции в банка и които се отчитат пред управителния съвет или съвета на директорите, но не са негови членове, и отговарят във връзка с текущото ѝ управление пред управителния съвет или пред съвета на директорите съгласно неговите нареждания.“;

б) създава се т. 42а:

„42а. „На подконсолидирана основа“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 49 от Регламент (ЕС) № 575/2013.“;

в) създава се т. 44а:

„44а. „Приемлив капитал" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 71 от Регламент (ЕС) № 575/2013.“;

г) в т. 47 думите „подходът за собствените оценки по чл. 225, усъвършенстваните подходи за измерване по чл. 312, параграф 2“ и запетаята след тях се заличават, думите „и 363“ се заменят с „подходът на алтернативния вътрешен модел по чл. 325ащ“ и пред тях се поставя запетая, а думите „чл. 259, параграф 3“ се заменят с „чл. 265, параграф 2“;

д) точка 49 се отменя;

е) в т. 51 след думата „носи“ се добавя „цялостната“;

ж) създават се т. 51а - 51в:

„51а. „Лица, заемащи ключови позиции“ са:

а) ръководителите на функциите (службите) за вътрешен контрол и главният финансов директор, когато не са членове на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет;

б) управителите на клонове на банката в други държави;

в) други лица, които според банката имат значително влияние върху нейното управление, когато не са членове на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет.

51б. „Функции за вътрешен контрол“ са функциите (службите) за управление на риска, за управление на риска при ИКТ, за нормативно съответствие, за нормативно съответствие във връзка с превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за вътрешен одит.

51в. „Ръководители на функциите (службите) за вътрешен контрол“ са лицата с най-висока длъжност, които отговарят за действителното управление на текущото изпълнение на функциите на банката за вътрешен контрол.“;

з) създават се т. 68 - 72:

„68. „Риск от екологичен, социален и управленски характер“, или „ЕСУ риск“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 52г от Регламент (ЕС) № 575/2013.

69. „Криптоактив“ е криптоактив съгласно определението в чл. 3, параграф 1, т. 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114, който не е цифрова валута на централна банка.

70. „Клон от трета държава“ е клон на:

а) кредитна институция, чието главно управление е в трета държава;

б) предприятие, чието главно управление или седалище е в трета държава, и е установен за извършването на публично привличане на влогове или други възстановими средства, предоставяне на кредити или на друго финансиране за своя сметка и на собствен риск и за сключване на гаранционни сделки.

71. „Главно предприятие“ е предприятие, чието главно управление или седалище е в трета държава и което е установило клон от трета държава в Република България, или междинното, съответно крайното, предприятие майка на това предприятие.

72. „Периодична парична санкция“ е мярка за принудително изпълнение за заплащане на периодична парична сума, целяща прекратяване на текущо неизпълнение на задължение, предвидено в този закон, актовете по прилагането му, Регламент (ЕС) № 575/2013, друг пряко приложим акт на Европейския съюз или акт на БНБ, която да принуди физическо или юридическо лице да изпълни това задължение.“

2. В § 4, ал. 1 съюзът „и“ пред думите „на чл. 4 от Директива (ЕС) 2022/2556“ се заличава, поставя се запетая и се добавя „на Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер (ОВ, L 2024/1619 от 19 юни 2024 г.) и на Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от

концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг (ОВ, L 2024/2994 от 4 декември 2024 г.).“

3. Създава се § 4а:

„§ 4а. Разпоредбите на настоящия закон не засягат прилагането на Кодекса за поведение на високопоставени служители на Европейската централна банка (ОВ, С 89 от 8 март 2019 г.) и на Насоки (ЕС) 2021/2256 на Европейската централна банка от 2 ноември 2021 година за определяне на принципите на етичната рамка на единния надзорен механизъм (ЕЦБ/2021/50) (ОВ, С 89 от 8 март 2019 г.) (ОВ L 454 от 17 декември 2021 г.).“

## Преходни и заключителни разпоредби

**§ 84.** Банките от трети държави, получили лиценз за извършване на банкова дейност в Република България чрез клон преди 10 януари 2027 г., продължават дейността си, ако отговарят на изискванията по чл. 10, ал. 1 и 8, чл. 11, ал. 20, чл. 16а – 17а, чл. 40а, чл. 42, чл. 69а, чл. 69б, чл. 73, ал. 3, 4 и 7, чл. 78, ал. 2 и до тази дата са удостоверили пред БНБ, че изпълняват тези изисквания.

**§ 85.** Изискването по чл. 16а, ал. 1 не засяга договори, сключени преди 11 юли 2026 г.

**§ 86.** Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, получили одобрение по реда на по чл. 35а, са длъжни в срок шест месеца от влизането в сила на този закон да подадат заявления в БНБ за издаване на одобрения на лицата по чл. 96, ал. 3.

**§ 87.** В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105

от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г., бр. 17, 64, 83, 96 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 34, 69, 104 и 105 от 2020 г., бр. 25, 56, 100 и 102 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 84, 102 и 106 от 2023 г., бр. 36, 70 и 82 от 2024 г., бр. 26, 49, 54, 63 и 65 от 2025 г. и бр. 16, 17 и 30 от 2026 г.), в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „управление „Банково“ се поставя запетая, добавя се „подуправителя на Българската народна банка, ръководещ управление „Банков надзор“ и се поставя запетая.

**§ 88.** В Закона за банковата несъстоятелност (обн., ДВ, бр. 92 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 67 от 2003 г., бр. 36 от 2004 г., бр. 31 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 от 2006 г., бр. 53 и 59 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 22, 41, 50, 61, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33 и 95 от 2016 г., бр. 91 и 103 от 2017 г., бр. 20 и 22 от 2018 г., бр. 33 и 83 от 2019 г., бр. 12 от 2021 г.; Решение № 8 от 2021 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 48 от 2021 г.; бр. 25 от 2022 г., бр. 70 от 2024 г. и бр. 54, 63 и 67 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8:

а) в ал. 1 думите „Българската народна банка, наричана по-нататък "Централната банка", е отнела“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции е отнел“;

б) в ал. 3 думите „Централната банка“ се заменят с „Българската народна банка, наричана по-нататък „Централната банка“;

в) в ал. 4 думите „от Централната банка“ се заличават.

2. В чл. 9:

а) в ал. 2, в изречение второ думите „въз основа на които е издадено решение на управителния съвет на Централната банка“ и запетаята пред тях се заличават;

б) в ал. 3 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентния орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

3. В чл. 11:

а) в ал. 3 думите „на Централната банка“ се заличават, думите „т. 24“ се заменят с „т. 28“ и след думите „упълномощени от тях лица“ се поставя запетая и се добавя „или от ликвидаторите“;

б) в ал. 5 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентния орган“;

в) в ал. 6 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентния орган“, думите „по съдебен ред“ и „административноправния“ се заличават, а думата „спор“ се заменя със „спора“.

4. В чл. 14 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентния орган“.

5. В чл. 17, ал. 2 след думата „курса“ се добавя „на Европейската централна банка, обявен на интернет страницата“.

6. В чл. 18, ал. 2 думите „от Централната банка“ се заличават.

7. В чл. 21, ал. 1 думите „на Централната банка“ се заличават.

8. В чл. 25, ал. 5 думите „от Централната банка“ се заличават.

9. В чл. 46, ал. 1, т. 15 думите „в реално време по чл. 145 от Закона за платежните услуги и платежните системи и до системата ТАРГЕТ2БНБ“ се заменят с „на експресни преводи в реално време TARGET“.

10. В чл. 59, ал. 4 думите „на Централната банка“ се заличават.

11. В чл. 92:

а) в ал. 2 думите „от Централната банка“ се заличават“;

б) в ал. 3 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“;

в) в ал. 7 думите „Централната банка“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

12. Параграф 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби се изменя така:

„8. „TARGET“ е Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време от ново поколение (TARGET-Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system).“

**§ 89.** В Закона за Българската банка за развитие (обн., ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 102 от 2012 г., бр. 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 63 и 96 от 2017 г., бр. 22 от 2022 г., бр. 26 от 2025 г. и бр. 30 от 2026 г.), в чл. 6, ал. 4 думите „чл. 31“ се заменят с „чл. 28в“.

**§ 90.** В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 13 от 2024 г.; изм. и доп., бр. 26, 50 и 54 от 2025 г. и бр. 16 от 2026 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 12 се създава ал. 5:

„(5) Подуправител или друг член на управителния съвет не може да бъде избран, съответно назначен, за член на управителния съвет, ако по време на мандата, за който би бил избран или назначен, изпълнението на правомощията му като член на управителния съвет на БНБ би надхвърлило 14 години, като се вземат предвид всички предходни мандати.“

2. В чл. 15 се създава ал. 4:

„(4) В случай на предсрочно освобождаване на член на управителния съвет по ал. 3 решението на управителния съвет се публикува на интернет страницата на банката, освен при представено писмено възражение срещу публикуването му от съответния член на управителния съвет.“

**§ 91.** Член 12, ал. 5 от Закона за Българската народна банка се прилага за членове на управителния съвет, с изключение на управителя, избрани, съответно назначени, след 11 януари 2026 г. При изчисляване на срока по чл. 12, ал. 5 мандатите преди 11 януари 2026 г. не се броят.

**§ 92.** В Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2016 г., бр. 85, 91 и 97 от 2017 г., бр. 15, 20 и 106 от 2018 г., бр. 37 от 2019 г., бр. 12 от 2021 г., бр. 25 от 2022 г., бр. 8 и 85 от 2023 г., бр. 13 и 70 от 2024 г., бр. 54, 63 и 67 от 2025 г. и бр. 25 от 2026 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 38, т. 8 думите „ал. 7“ се заменят с „ал. 8“.

2. В чл. 46:

а) в ал. 2 думите „т. 1 и т. 3 – 9“ се заменят с „ т. 1 и 3“;

б) в ал. 5 думите „ ал. 3“ се заменят с „ал. 11“.

3. В чл. 54:

а) в ал. 2 думите „т. 1 и т. 3 – 9“ се заменят с „ т. 1 и 3“;

б) в ал. 3 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 11“.

4. В чл. 58, ал. 8 и 9 навсякъде думите „чл. 28 – 34“ се заменят с „чл. 28 – 32“.

5. В чл. 74, ал. 5 думите „чл. 28 – 34“ се заменят с чл. 28 – 32“.

**§ 93.** В Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г., изм. и доп., бр. 96 и 102 от 2015 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 20 и 27 от 2018 г., бр. 17 и 37 от 2019 г., бр. 12 и 19 от 2021 г., бр. 16 от 2022 г., бр. 84 от 2023 г., бр. 70 от 2024 г., бр. 49 от 2025 г. и бр. 16 от 2026 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12, ал. 1 думите „курса на Българската народна банка“ се заменят с „референтния валутен курс на Европейската централна банка, публикуван от Българската народна банка на нейната интернет страница“.

2. В чл. 14, ал. 3 думите „курса на Българската народна банка“ се заменят с „референтния валутен курс на Европейската централна банка, публикуван от Българската народна банка на нейната интернет страница“.

3. В чл. 16:

а) в ал. 2 накрая се добавя „от компетентния орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“;

б) в ал. 3 думите „Българската народна банка“ се заменят с „компетентния орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

4. В чл. 18:

а) в ал. 1 думите „Българската народна банка“ се заменят с „компетентния орган по чл. 1 ал. 2 от Закона за кредитните институции“;

б) в ал. 4 думите „Българската народна банка“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“;

в) в ал. 5 думите „Българската народна банка“ се заменят с „компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

5. В чл. 20, ал. 1, т. 1 думите „на Българската народна банка“ се заличават.

6. В чл. 30:

а) в ал. 4 думите „Българската народна банка“ се заменят с „Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“ и думите „17 – 22, 24 и 25“ се заменят със „17 – 23, 28 и 29“;

б) в ал. 5 думите „Българската народна банка“ се заменят с „Компетентният орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

7. В чл. 31 накрая се добавя „от компетентния орган по чл. 1, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

**§ 94.** В Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 34 от 2015 г., бр. 42, 76 и 95 от 2016 г., бр. 62, 95 и 103 от 2017 г., бр. 15, 20, 24, 27 и 77 от 2018 г., бр. 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 65, 84 и 85 от 2023 г., бр. 79 от 2024 г., бр. 49, 54, 64 и 99 от 2025 г. и бр. 25 от 2026 г.), в чл. 35, ал. 1, т. 5 думите „24 или 25“ се заменят с „28 или 29“.

**§ 95.** В Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация (обн., ДВ, бр. 21 от 2021 г., изм. и доп., бр. 25 и 51 от 2022 г., бр. 70 от 2024 г., бр. 50 и 67 от 2025 г. и бр. 25 от 2026 г.), в чл. 3, ал. 2 думите „ал. 3, т. 6“ се заменят с „ал. 2, т. 3“.

**§ 96.** В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г., бр. 42 и 76 от 2016 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 57 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 62, 92, 95 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 24, 27, 77 и 101 от 2018 г., бр. 12, 17, 42, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26 и 64 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 60, 65, 84 и 85 от 2023 г., бр. 26, 31, 49, 54, 67 и 99 от 2025 г. и бр. 16 и 25 от 2026 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 25:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 15:

„15. пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и данъчните органи от други държави членки, относно инвестиционните посредници по чл. 1, параграфи 1 и 5 от Регламент (ЕС) 2019/2033.“;

бб) досегашните т. 15 – 17 стават съответно т. 16 – 18;

б) в ал. 8 след думите „получена от“ се добавя „данъчните органи на държава членка и“.

2. В чл. 32:

а) в ал. 1 думите „1000 до 5000 лв.“ се заменят с „500 до 2500 евро“ и думите „2000 до 10 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5000 евро“;

б) в ал. 2 думите „2000 до 8000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“ и думите „4000 до 16 000 лв.“ се заменят с „5000 до 20 000 евро“.

**§ 97.** В Закона за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (обн., ДВ, бр. 50 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14, ал. 1, т. 7 накрая се поставя запетая и се добавя „включително приложимите правила на приемащата държава членка и на държавата членка, в която е отпуснат кредитът“.

2. В чл. 16, ал. 3, т. 1 след думата „спазва“ се добавя „правото на Европейския съюз и националното законодателство, приложими по отношение на събиране на вземанията, произтичащи от необслужвани кредити, включително“, а думите „приложими по отношение на събиране на вземанията, произтичащи от договора за необслужван кредит“ и запетаята пред тях се заличават.

3. В чл. 22, ал. 1 след думата „законодателство“ се поставя запетая, добавя се „включително, когато е приложимо, забраната за получаване и държане на средства от кредитополучатели, която не е свързана с други изисквания за лицензиране на лицата, обслужващи кредити, или с установените такива за предоговарянето на условията по необслужвани договори за кредит“ и се поставя запетая.

4. В чл. 31, ал. 5, т. 4 думата „тях“ се заменя с „необслужваните договори за кредит, включително сключените с потребители“.

5. В чл. 35:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) По отношение на правата и защитата на кредитополучателите, свързани с придобиването на вземания, се прилагат и посочените в чл. 4, ал. 1 правила, изискванията за защита на личните данни, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679 и в Закона за защита на личните данни, както и приложимите правила относно отпускането на кредити и банковата тайна. При спазване на националните и на международните правила относно записите на заповед и менителниците, придобиването на вземания по необслужвани договори за кредит от купувач на кредити не засяга степента на защита на потребителите и другите кредитополучатели, предвидена в правото на Европейския съюз и в българското законодателство, както и правилата относно несъстоятелността.“;

б) в ал. 8, т. 1 след предлога „на“ се добавя „физически лица, включително“.

6. В чл. 36, ал. 3, т. 4 след думата „спазват“ се добавя „правото на Европейския съюз и националното законодателство, приложими по отношение на събиране на вземанията, произтичащи от необслужвани кредити, включително“, а думите „приложими по отношение на събиране на вземанията, произтичащи от необслужвани кредити, включително по отношение“ се заменят с „както и законодателството в областта“.

7. В чл. 39, ал. 1, т. 4 думата „тях“ се заменя с „необслужваните договори за кредит, включително сключените с потребители“.

8. Член 47 се изменя така:

„Чл. 47. При определяне на вида на принудителната административна мярка по тази глава Българската народна банка и Комисията за защита на потребителите спазват принципа на

пропорционалност и ефективност, като вземат предвид относимите обстоятелства по чл. 57, ал. 2.“

9. В чл. 52, ал. 1 думите „от 20 000 до 40 0000 лв.“ се заменят с „от 20 000 до 40 000 лв.“.

10. В чл. 57, ал. 2 след думите „вземат предвид“ се добавя „относимите обстоятелства, включително“.

11. В § 1, т. 6, буква „б“ от Допълнителните разпоредби думите „или неговия представител – когато те са юридически лица“ се заменят с „или неговия представител, а когато съгласно съответното национално законодателство те нямат седалище – държавата членка, в която се намира тяхното централно управление, в случаите, когато са юридически лица“.

**§ 98.** В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 65, 66 и 85 от 2023 г., бр. 70 и 79 от 2024 г., бр. 49, 54 и 99 от 2025 г. и бр. 16 и 25 от 2026 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 229 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Настоящата глава се прилага за групи инвестиционни посредници съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 25 от Регламент (ЕС) 2019/2033, когато най-малко един инвестиционен посредник в тази група попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 1, параграф 2 или 5 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(5) Настоящата глава не се прилага за групи инвестиционни посредници, когато нито един инвестиционен посредник от тази група не попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 1, параграф 2 или 5 от Регламент (ЕС) 2019/2033.“

2. В чл. 232:

а) в ал. 1:

аа) в изречение първо накрая се поставя запетая и се добавя „съответстващ на спецификата на осъществяваните дейности и основните рискове, на които са изложени или могат да бъдат изложени дружествата, включително като се отчитат ЕСУ факторите в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план;

бб) създава се ново изречение второ:

„Общият състав на ръководния орган трябва да бъде достатъчно разнообразен, за да отразява достатъчно широк обхват от експертен опит.“;

вв) досегашното изречение второ става изречение трето и се изменя така:

„Член 13, чл. 14 и чл. 64, ал. 1 и 7 се прилагат съответно.“

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Лицата, избрани за членове на управителния или на контролния орган на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, подлежат на одобряване от комисията преди вписването им в търговския регистър, а физическите лица, които представляват юридически лица – членове на управителен или на контролен орган на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност, подлежат на одобряване от комисията преди определянето им за представители на юридическите лица – членове на управителен или на контролен орган на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност. Когато не е предоставена достатъчно информация, за да се извърши оценка за пригодност, Комисията може да изиска потенциалният член да не встъпва в длъжност, преди изискваната

информация да бъде предоставена, освен ако Комисията не се е уверила, че тази информация не е възможно да бъде предоставена.“;

в) създават се ал. 3 и 4:

„(3) Комисията по предложение на заместник-председателя се произнася в срок от 30 работни дни от подаването на заявлението, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок от 30 работни дни от получаването им, съответно от изтичането на срока за тяхното предоставяне. В случаите, когато представените документи не дават пълна представа за наличието на квалификация и професионален опит или за надеждността и пригодността на кандидата, заместник-председателят и/или оправомощени от него лица могат да проведат събеседване с кандидата.

(4) За издаването на одобрението по ал. 2 се прилагат съответно чл. 15, ал. 3, 4 и 6 - 9.“;

г) досегашната ал. 2 става ал. 5;

д) създава се ал. 6:

„(6) Комисията, по предложение на заместник-председателя, в производството по ал. 2 извършва първоначална оценка на пригодността на членовете на управителния и на контролния орган на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, както и на лицата, които управляват дейността му, поотделно и колективно, както и извършва последваща оценка на пригодността при условия и по ред, определени с наредба.“

3. Създава се чл. 232а:

„Изисквания към други лица

Чл. 232а. (1) Финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност носят основната отговорност да гарантират, че лицата, заемащи ключови позиции, са по всяко време с достатъчно добра репутация, изпълняват функциите си честно и почтено, и притежават достатъчно знания, умения и опит, необходими за изпълнението на своите задължения.

(2) При оценката на репутацията на лицата по ал. 1 се прилага съответно чл. 13. Липсата на осъдителна присъда или на текущо наказателно преследване за престъпление не е достатъчна, за да се изпълни изискването за добра репутация и за честност и почтеност.“

4. В чл. 276, ал. 1:

а) в основния текст навсякъде след думите „чл. 1, т. 3“ се поставя запетая и се добавя „финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност“;

б) създават се т. 29 и 30:

„29. да изиска от инвестиционния посредник по чл. 9а, ал. 2 да намали рисковете, възникващи в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план от ЕСУ факторите, включително произтичащите от процеса на приспособяване и от тенденциите на преход в контекста на Националния план в областта на енергетиката и климата на Република България, изготвен в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1999, съответните правни и регулаторни цели на Европейския съюз, държавите членки и трети държави, чрез корекции в нейната бизнес стратегии, вътрешно управление и управление на риска, за които може да бъде поискано засилване на целите, мерките и действията, включени в нейния план за целта;

30. да изиска от инвестиционния посредник по чл. 9а, ал. 2 да извършва стрес-тестове или сценариен анализ, за да оцени рисковете, произтичащи от експозициите към криптоактиви и от предоставянето на услуги за криптоактиви.“

5. Създава се глава двадесет и четвърта „а“ с чл. 283а – 283в:

„Глава двадесет и четвърта „а“

„Периодични имуществени санкции

Чл. 283а. (1) При неизпълнение на задължение, предвидено в този закон, актовете по прилагането му, Регламент (ЕС) № 575/2013, друг пряко приложим акт на Европейския съюз или акт на Комисията за финансов надзор или на заместник-председателя, издаден във основа на тях, комисията, съответно заместник-председателят, може да наложи на:

1. инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2, финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност периодична имуществена санкция в размер до 5 на сто от средния дневен нетен оборот, като средният дневен нетен оборот е общият годишен нетен оборот на юридическото лице, разделен на 365;

2. членовете на управителния или на контролния орган на лицата по т. 1, лицата от висшия ръководен персонал, лицата, заемащи ключови позиции, служителите, чиито професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на лицата по т. 1 или на други лица, отговорни за нарушението - периодична имуществена санкция в размер до 50 000 евро.

(2) Периодичните имуществени санкции трябва да са ефективни и пропорционални с оглед на привеждане в изпълнение на задължението по ал. 1.

(3) Периодичната имуществена санкция може да бъде наложена за срок до 6 месеца от датата, посочена в решението, с което се разпорежда преустановяване на неизпълнението на задължението и се налага периодичната парична санкция, но не по-рано от датата на уведомяване на съответното лице.

(4) Периодичната имуществена санкция може да бъде наложена на определена дата и да започне да се прилага от по-късна дата.

(5) Налагането на периодична имуществена санкция не е пречка за налагането на административно наказание или прилагането на друга принудителна административна мярка за същото нарушение.

(6) Актовете за налагане на периодична имуществена санкция се мотивират. Членове 279, 281-283 се прилагат съответно.

Общ годишен нетен оборот

Чл. 283б. (1) Общият годишен нетен оборот по чл. 283а, ал. 1, т. 1 е сборът от следните позиции, определени в съответствие с приложение I, раздели II и III към Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/3117 на Комисията от 29 ноември 2024 г. за определяне на техническите стандарти за изпълнение за прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 (ОВ, L 2024/3117 от 27 декември 2024 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2024/3117“:

1. приходи от лихви;

2. разходи за лихви;

3. разходи за акционерен капитал, платим при поискване;

4. приходи от дивиденти;

5. приходи от такси и комисиони;

6. разходи за такси и комисиони;

7. нетни печалби или загуби от финансови активи и пасиви, държани за търгуване;

8. нетни печалби или загуби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

9. нетни печалби или загуби от отчитане на хеджиране;

10. нетни курсови разлики (печалба или загуба);

11. други оперативни приходи;

12. други оперативни разходи.

(2) При изчислението по ал. 1 се ползва последната годишна надзорна финансова информация, която води до положителна стойност на показателя.

(3) Когато по отношение на юридическото лице по чл. 283а, ал. 1, т. 1 не се прилага Регламент (ЕС) 2024/3117, съответният общ годишен нетен оборот е общият годишен нетен оборот или съответстващият вид приход съгласно приложимата към лицето счетоводна рамка.

(4) Когато юридическото лице по чл. 283а, ал. 1, т. 1 е част от група, съответстващият общ годишен нетен оборот е общият годишен нетен оборот съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка.

Сътрудничество с други надзорни органи

Чл. 283в. При упражняване на правомощията си за налагане на надзорни мерки, периодични парични санкции и административни наказания спрямо инвестиционни посредници по чл. 9а, ал. 2, финансов

холдинг и финансов холдинг със смесена дейност, комисията, съответно заместник-председателят, си сътрудничи с компетентните надзорни органи в другите държави членки и координира своите действия с тях, за да не се допусне кумулиране и дублиране при тяхното прилагане в презгранични случаи.“

6. В чл. 290:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „500 до 2000 лв.“ се заменят с „250 до 1000 евро“;

бб) в т. 2 и 3 думите „1000 до 3000 лв.“ се заменят с „500 до 1500 евро“;

вв) в т. 4 и 5 думите „2000 до 5000 лв.“ се заменят с „1000 до 2500 евро“;

гг) в т. 6 и 7 думите „5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5000 евро“;

дд) в т. 8 думите „2000 до 10 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5000 евро“;

ее) в т. 9 думите „5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“;

жж) в т. 10 думите „5000 до 50 000 лв.“ се заменят с „2500 до 25 000 евро“;

зз) в т. 11 думите „чл. 99, параграф 1, чл. 101, 394, 395, 405, 412, 415, 430“ се заменят с „чл. 92, параграф 1, чл. 394, 412, 415“ и думите „1000 до 5 000 000 лв.“ се заменят с „500 до 2 500 000 евро“;

ии) в т. 12 думите „2500 до 500 000 лв.“ се заменят с „1250 до 250 000 евро“;

кк) в т. 13 думите „1500 до 100 000 лв.“ се заменят с „750 до 50 000 евро“;

лл) в т. 14 думите „10 000 до 20 000 лв.“ се заменят с „5000 до 10 000 евро“;

мм) в т. 15 думите „5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5000 евро“;

нн) в т. 16 думите „2000 до 500 000 лв.“ се заменят с „1000 до 250 000 евро“;

б) в ал. 2:

аа) в т. 1 думите „1000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „500 до 5 000 000 евро“;

бб) в т. 2 думите „2000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5 000 000 евро“;

вв) в т. 3 думите „5000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5 000 000 евро“;

гг) в т. 4 думите „10 000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „5000 до 5 000 000 евро“;

дд) в т. 5 думите „5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“;

ее) в т. 6 думите „10 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „5000 до 20 000 евро“;

жж) в т. 7 думите „10 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „5000 до 50 000 евро“;

зз) в т. 8 думите „2000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5 000 000 евро“;

ии) в т. 9 думите „5000 до 1 000 000 лв.“ се заменят с „2500 до 500 000 евро“;

кк) в т. 10 думите „3000 до 200 000 лв.“ се заменят с „1500 до 100 000 евро“;

лл) в т. 11 думите „20 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 20 000 евро“;

мм) в т. 12 думите „10 000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „5000 до 5 000 000 евро“;

нн) в т. 13 думите „4000 до 1 000 000 лв.“ се заменят с „2000 до 500 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „20 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 25 000 евро“;

г) в ал. 4 думите „5000 до 100 000 лв.“ се заменят с „2500 до 50 000 евро“, а думите „10 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „5000 до 100 000 евро“;

д) в ал. 5 думите „500 до 1000 лв.“ се заменят с „250 до 500 евро“, а думите „1000 до 2000 лв.“ се заменят с „500 до 1000 евро“;

е) в ал. 6 думите „1000 до 5000 лв.“ се заменят с „500 до 2500 евро“, а думите „5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5000 евро“;

ж) в ал. 7:

аа) в т. 1 думите „5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“;

бб) в т. 2 думите „2000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „1000 до 5 000 000 евро“;

вв) в т. 3 думите „10 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „5000 до 50 000 евро“;

з) в ал. 9:

аа) в т. 4 думите „5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „2500 до 10 000 евро“ и думите „10 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „5000 до 20 000 евро“;

бб) в т. 5 думите „10 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „5000 до 20 000 евро“ и думите „20 000 до 80 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 40 000 евро“;

вв) в т. 6 думите „10 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „5000 до 50 000 евро“ и думите „20 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 100 000 евро“;

гг) в т. 7 навсякъде думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“;

дд) в т. 8 думите „20 000 до 1 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 500 000 евро“ и думите „40 000 до по-голямата сума между 2 000 000 лв.“ се заменят с „20 000 до по-голямата сума между 1 000 000 евро“;

ее) в т. 9 думите „10 000 до 250 000 лв.“ се заменят с „5000 до 125 000 евро“ и думите „20 000 до по-голямата сума между 500 000 лв.“ се заменят с „10 000 до по-голямата сума между 250 000 евро“;

жж) в т. 10 думите „20 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 20 000 евро“ и думите „40 000 до 80 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 40 000 евро“;

зз) в т. 11 думите „50 000 лв.“ се заменят с „25 000 евро“ и думите „100 000 лв.“ се заменят с „50 000 евро“;

ии) в т. 12 думите „25 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „12 500 до 50 000 евро“ и думите „50 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „25 000 до 5 000 000 евро“;

кк) в т. 13 думите „5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „2500 до 5000 евро“ и думите „10 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „5000 до 25 000 евро“;

лл) в т. 14 думите „10 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „5000 до 25 000 евро“ и думите „20 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 100 000 евро“;

мм) в т. 15 навсякъде думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“;

нн) в т. 16 думите „4000 до 1 000 000 лв.“ се заменят с „2000 до 500 000 евро“ и думите „8000 до 2 000 000 лв.“ се заменят с „4000 до 1 000 000 евро“;

и) в ал. 10 думите „10 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „5000 до 25 000 евро“ и думите „20 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 50 000 евро“;

к) в ал. 12 думите „1000 лв.“ се заменят с „500 евро“, думите „2000 лв.“ се заменят с „1000 евро“, думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“.

7. В чл. 290а:

а) в ал. 1 – 6 думите „1000 до 100 000 лв.“ се заменят с „500 до 50 000 евро“;

б) в ал. 7 думите „100 000 до 9 500 000 лв.“ се заменят с „50 000 до 5 000 000 евро“;

в) в ал. 8 думите „50 000 лв.“ се заменят с „25 000 евро“ и думите „100 000 лв.“ се заменят с „50 000 евро“;

г) в ал. 10 думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“.

8. В чл. 291:

а) в ал. 1 думите „1000 до 10 000 лв.“ се заменят с „500 до 5000 евро“ и думите „2000 до 20 000 лв.“ се заменят с „1000 до 10 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „10 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „5000 до 50 000 евро“ и думите „20 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 200 000 евро.“

9. В чл. 292:

а) в ал. 1 думите „1000 до 20 000 лв.“ се заменят с „500 до 10 000 евро“ и думите „2000 до 40 000 лв.“ се заменят с „1000 до 20 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „2000 до 40 000 лв.“ се заменят с „1000 до 20 000 евро“ и думите „4000 до 80 000 лв.“ се заменят с „2000 до 40 000 евро“.

10. В чл. 293:

а) в ал. 1 думите „2500 до 1 400 000 лв.“ се заменят с „1250 до 700 000 евро“ и думите „5000 до 2 800 000 лв.“ се заменят с „2500 до 1 400 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „1500 до 700 000 лв.“ се заменят с „750 до 350 000 евро“ и думите „3000 до 1 400 000 лв.“ се заменят с „1500 до 700 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „20 000 лв. до 10 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 5 000 000 евро“ и думите „40 000 до 20 000 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 10 000 000 евро“;

г) в ал. 4 думите „10 000 до 5 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 2 500 000 евро“ и думите „20 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 5 000 000 евро“.

11. В чл. 294:

а) в ал. 1 думите „5000 до 5 000 000 лв.“ се заменят с „2500 до 2 500 000 евро“ и думите „10 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 5 000 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „10 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „5000 до 20 000 евро“ и думите „20 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 5 000 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „20 000 до 80 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 40 000 евро“ и думите „40 000 до 30 000 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 15 000 000 евро“.

12. В чл. 294а:

а) в ал. 1 думите „20 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 25 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „5000 до 50 000 лв.“ се заменят с „2500 до 25 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „10 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „5000 до 50 000 евро“;

г) в ал. 4 думите „15 000 до 150 000 лв.“ се заменят с „7500 до 75 000 евро“;

д) в ал. 5:

аа) в т. 1 думите „30 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „15 000 до 5 000 000 евро“;

бб) в т. 2 думите „10 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 5 000 000 евро“;

вв) в т. 3 думите „15 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „7500 до 5 000 000 евро“;

гг) в т. 4 думите „20 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 5 000 000 евро“.

е) в ал. 6:

аа) в т. 1 думите „50 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв.“ се заменят с „25 000 евро до по-голямата сума между 10 000 000 евро“ и думите „100 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв.“ се заменят с „50 000 евро до по-голямата сума между 20 000 000 евро“;

бб) в т. 2 думите „15 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв.“ се заменят с „7500 евро до по-голямата сума между 10 000 000 евро“ и думите „30 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв.“ се заменят с „15 000 евро до по-голямата сума между 20 000 000 евро“;

вв) в т. 3 думите „20 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв.“ се заменят с „10 000 евро до по-голямата сума между 10 000 000 евро“ и думите „40 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв.“ се заменят с „20 000 евро до по-голямата сума между 20 000 000 евро“;

гг) в т. 4 думите „25 000 до по-голямата сума между 20 000 000 лв.“ се заменят с „12 500 евро до по-голямата сума между

10 000 000 евро“ и думите „50 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв.“ се заменят с „25 000 евро до по-голямата сума между 20 000 000 евро“;

ж) в ал. 8 думите „1000 лв.“ се заменят с „500 евро“, думите „2000 лв.“ се заменят с „1000 евро“, думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“.

13. В чл. 294б:

а) в ал. 1 думите „5000 до 5 000 000 лв.“ се заменят с „2500 до 2 500 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „10 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 5 000 000 евро“;

в) в ал. 5 думите „1000 лв.“ се заменят с „500 евро“, думите „2000 лв.“ се заменят с „1000 евро“, думите „5000 лв.“ се заменят с „2500 евро“ и думите „10 000 лв.“ се заменят с „5000 евро“.

14. В чл. 294в:

а) в ал. 1 думите „1000 до 10 000 лв.“ се заменят с „500 до 5000 евро“;

б) в ал. 2 думите „2000 до 20 000 лв.“ се заменят с „1000 до 10 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „2000 до 20 000 лв.“ се заменят с „1000 до 10 000 евро“ и думите „4000 до 40 000 лв.“ се заменят с „2000 до 20 000 евро“;

г) в ал. 4 думите „20 000 до 50 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 25 000 евро“ и думите „40 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 50 000 евро“;

д) в ал. 5 думите „50 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „25 000 до 50 000 евро“ и думите „100 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „50 000 до 5 000 000 евро“.

15. В чл. 294г:

а) в ал. 1 думите „10 000 лв. до 5 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 2 500 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „10 000 лв. до 5 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 2 500 000 евро“;

в) в ал. 3 думите „10 000 лв. до 5 000 000 лв.“ се заменят с „5000 до 2 500 000 евро“;

г) в ал. 4 думите „500 000 до 10 000 000 лв.“ се заменят с „250 000 до 5 000 000 евро“, думите „5 000 000 лв.“ се заменят с „2 500 000 евро“ и думите „10 000 000 лв.“ се заменят с „5 000 000 евро“;

д) в ал. 6 думите „2000 до 20 000 лв.“ се заменят с „1000 до 10 000 евро“ и думите „20 000 до 1 400 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 700 000 евро“.

16. В чл. 294д:

а) в ал. 1 думите „1500 до 20 000 лв.“ се заменят с „750 до 10 000 евро“ и думите „4000 до 40 000 лв.“ се заменят с „2000 до 20 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „20 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 50 000 евро“ и думите „40 000 до 200 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 100 000 евро“.

17. В чл. 294е:

а) в ал. 1 думите „10 000 до 20 000 лв.“ се заменят с „5000 до 10 000 евро“ и думите „20 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 20 000 евро“;

б) в ал. 2 думите „20 000 до 40 000 лв.“ се заменят с „10 000 до 20 000 евро“ и думите „40 000 до 100 000 лв.“ се заменят с „20 000 до 50 000 евро“.

18. В Допълнителните разпоредби:

а) в § 1:

аа) в ал. 1:

ааа) в т. 74:

аааа) в буква „б“ думите „10 000 000 лв.“ се заменят с „5 000 000 евро“;

бббб) в буква „в“ думите „500 000 000 лв.“ се заменят с „250 000 000 евро“;

ббб) се създава т. 110:

„110. „Криптоактив“ означава криптоактив съгласно определението в чл. 3, параграф 1, т. 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114, който не е цифрова валута на централна банка.“

бб) в ал. 2:

ааа) в основния текст думите „94, чл. 229“ се заменят с „94 и 99 и чл. 229“;

ббб) създават се т. 4 – 8:

„4. „Лица, заемащи ключови позиции“ са лицата, които имат значително влияние върху управлението на инвестиционния посредник, включително ръководителите на функциите за вътрешен контрол и

финансовия директор, когато не са членове на управителния съвет (съвета на директорите) или на надзорния съвет.

5. „Функция за вътрешен контрол“ са функциите по управление на риска, по нормативно съответствие и по вътрешен одит.

6. „Ръководител на функция за вътрешен контрол“ са лицата с най-висока длъжност, които отговарят за ефективното управление на текущото изпълнение на функциите за вътрешен контрол в инвестиционния посредник.

7. „Финансов директор“ е лицето, което носи цялостната отговорност за управлението на финансовите ресурси, финансовото планиране и финансовото отчитане на инвестиционния посредник.

8. „Периодична имуществена санкция“ е мярка за принудително изпълнение за заплащане на периодична парична сума, целяща прекратяване на текущо неизпълнение на задължение, предвидено в Регламент (ЕС) № 575/2013, този закон или актовете по прилагането им, както и за неизпълнение на решение на комисията, съответно на заместник-председателя, издадено въз основа на Регламент (ЕС) № 575/2013, този закон или актовете по прилагането им, която да принуди физическо или юридическо лице да изпълни това задължение.“

б) в § 2 се създава т. 15:

„15. Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер (ОВ, L 2024/1619 от 19 юни 2024 г.).“

**§ 99.** В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 20 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 17, 37, 42 и 94 от 2019 г., бр. 13 от

2020 г., бр. 12 от 2021 г., бр. 25 и 45 от 2022 г., бр. 8, 66 и 84 от 2023 г., бр. 79 от 2024 г., бр. 49, 54, 64 и 67 от 2025 г. и бр. 25 от 2026 г.), в чл. 184, ал. 4 думите „чл. 151, ал. 3“ се заменят с „чл. 151, ал. 4“.

**§ 100.** В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 74, 95 и 97 от 2016 г., бр. 85, 92 и 97 от 2017 г., бр. 15, 22 и 98 от 2018 г., бр. 13, 37 и 96 от 2019 г., бр. 26, 28, 104 и 105 от 2020 г., бр. 19 от 2021 г., бр. 105 от 2023 г., бр. 70, 72, 79 от 2024 г., бр. 17, 26, 61 и 115 от 2025 г. и бр. 25, 27 и 30 от 2026 г.), в чл. 62б, ал. 3 думите „ал. 6“ се заменят с „ал. 8“.

**§ 101.** В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 62, 95 и 103 от 2016 г., бр. 8, 62, 63, 85, 92, 95 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 24, 27, 77 и 101 от 2018 г., бр. 17, 42 и 83 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 16 и 25 от 2022 г., бр. 66, 68, 80, 84 и 85 от 2023 г., бр. 70 и 79 от 2024 г., бр. 49, 54, 63, 64 и 67 от 2025 г., бр. 16 и 25 от 2026 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 323а, ал. 3 след думата „комисията“ се добавя „незабавно“.

2. В чл. 323в, ал. 2 след думата „застрахователният“ се добавя „или презастрахователният“.

3. В чл. 338, ал. 2 думата „банкова“ се заменя с „платежна“.

4. В чл. 380 навсякъде думите „банкова“ и „банковата“ се заменят съответно с „платежна“ и „платежната“.

**§ 102.** Този закон влиза в сила три дни след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Параграф 46, т. 1, буква „а“ и § 67, т. 2, буква „е“, които влизат в сила от 26 юни 2026 г.

2. Параграфи 5 и 7 по отношение на клоновете от трети държави, § 11 - 13, § 37 – 39, § 43, § 46, т. 2, 3 и 5, § 49 – 51, § 53, § 56, § 61 и § 69, т. 7, които влизат в сила от 11 януари 2027 г.

3. Параграф 85 влиза в сила от 11 юли 2026 г.

Законът е приет от 52-ото Народно събрание на …….…... 2026 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

**МИХАЕЛА ДОЦОВА**

# М О Т И В И

## КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции се предвиждат изменения и допълнения в националната правна рамка за пруденциален надзор.

### I. Основни изменения, предлагани в Закона за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (ЗИД на ЗКИ)

1. Изменения, свързани с въвеждане в националното законодателство на Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер.

Основната цел на предложения проект на ЗИД на ЗКИ е въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер (Директива (ЕС) 2024/1619). Измененията в Директива 2013/36/ЕС[1] имат за цел осигуряване на независимостта на надзорните органи на кредитните институции; укрепване на основаната на риска капиталова рамка без значително увеличаване на капиталовите изисквания като цяло; насочване на вниманието в по-голяма степен върху рисковете с екологичен, социален

[1] Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176, 27.6.2013 г. стр. 338–436).

и управленски характер в пруденциалната уредба; допълнително хармонизиране на надзорните правомощия и инструменти; и намаляване на административните разходи на кредитните институции и на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), тоест тези, за които се прилага пруденциалната рамка, приложима за кредитните институции, във връзка с публичното оповестяване и подобряване на достъпа до пруденциалните данни на институциите.

Изискванията на Директива (ЕС) 2024/1619 следваше да бъдат въведени в националното законодателство в срок до 10 януари 2026 г. На 27 март 2026 г. е получено официално уведомително писмо от Европейската комисия за стартиране на процедура за нарушение срещу България № 2026/0157 за неуведомяване в срок на Европейската комисия за мерките за пълно транспониране на Директива (ЕС) 2024/1619.

За да се постигне съответствие с Директива (ЕС) 2024/1619 в Закона за кредитните институции, съответно в Закона за пазарите на финансови инструменти, се предвиждат промени в следните аспекти:

1.1. В глава първа на ЗКИ се създава нов раздел II „Независимост по отношение на надзора върху банките“, в който се доразвиват и допълват изискванията за независимост на служители и членове на Управителния съвет (УС) на Българската народна банка (БНБ). На първо място се въвеждат правила, които гарантират независимост на БНБ в качеството ѝ на компетентен орган за банков надзор. По-конкретно с тези правила се определя обхватът на лицата от персонала на БНБ, за които ще се прилагат новите изисквания за независимост и прозрачност. За целта в законопроекта е предложена дефиниция на „служители на БНБ“, а именно: „служители на длъжности, свързани със създаване, придобиване или ползване на информация за целите на банковия надзор или във връзка с

него“. Управителният съвет на БНБ определя длъжностите, в чиито функции попадат тези дейности. Тези правила не се прилагат по отношение на управителя на БНБ (в съответствие с изричен текст от директивата и предвид наличието на правила по отношение на него в Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (ЕЦБ). С допълнение в Закона за Българската народна банка е предвидена максимална продължителност (без ограничение на каква длъжност) на мандатите на членовете на УС на БНБ от най-много 14 години. Регламентирана е забрана за търгуване с финансови инструменти, емитирани от или реферирани към поднадзорни лица, и забрана за наемане или сключване на споразумения за предоставяне на професионални услуги за определен период от време („период на спиране“) с институции, в които съответно лице е участвало пряко в надзора или във вземането на решения, като са предвидени и ограничения за достъп до поверителна и чувствителна информация по време на периода на спиране. Уредено е и задължение за подаване на декларация за интереси, без да се засягат изискванията за подаване на имуществени декларации съгласно другите нормативни актове.

1.2. Със законопроекта се предлагат изменения и допълнения в ЗКИ, съответно в ЗПФИ, в условията и реда за извършване на оценки за надеждност и пригодност на членовете на ръководните органи и на лицата, заемащи ключови позиции в банките и в инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ. Промените надграждат и развиват съществуващия режим, като засилват отговорността на тези институции за осигуряване наличието на знания, умения и опит на тези лица, както и за гарантиране на разнообразие в качествата и професионалния опит на състава на ръководните органи. Предвижда се при оценката на репутацията на тези лица да се вземат предвид по-широк кръг обстоятелства, като

административни наказания, принудителни административни и други мерки, наложени на оценяваното лице или на юридическо лице, в което то заема или е заемало длъжност с ръководни функции, включително висящи производства за налагане на такива, което съответства на вече установената практика на ЕЦБ. Допълват се изискванията за колективна пригодност на ръководните органи, като занапред ще следва да се отчитат и екологичните, социалните и управленските фактори.

Предвид нарастващата значимост на информационните и комуникационните технологии и тяхното отражение върху стабилността на кредитните институции и инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ е предвидено ръководителят за управление на риска в областта на информационните и комуникационните технологии в такава институция да се счита за лице, заемащо ключова позиция, съответно спрямо него да се прилагат изисквания за наличие на добра репутация, знания, умения и опит и да се извършва оценка от страна на БНБ, съответно от Комисията за финансов надзор, на неговата пригодност.

В съответствие с Директива (ЕС) 2024/1619 в ЗКИ се предвижда част от новите изисквания относно оценката за надеждност и пригодност да се прилага съответно и за членовете на ръководните органи и за лицата, оправомощени да управляват и да представляват финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност по чл. 35а от ЗКИ.

1.3. Раздел III в глава трета на ЗКИ се обособява в подраздели в съответствие с трите нови глави на Директива (ЕС) 2024/1619 относно въвеждане на хармонизирани изисквания за уведомяване и надзорни правомощия по отношение на пруденциално значимите трансакции, извършвани от банките и холдингите по чл. 35а от ЗКИ. Това са: придобиване и прехвърляне на съществени дялови участия; съществени прехвърляния на активи и пасиви; и преобразувания.

Понастоящем надзорните процедури в тези области се различават значително в отделните държави членки, като в някои държави дори не съществуват, което се отразява отрицателно на равнопоставеността на вътрешния пазар. Целта на новите процедури, които следват замисъла на процедурата за одобрение на придобиване на квалифицирани дялови участия в досегашния ѝ вид в правото на ЕС, е да се гарантира наблюдението на надзорния орган при реализиране на сделките, които могат съществено да променят рисковия профил на банката.

По отношение на придобиване на съществено дялово участие се въвежда изискване за извършване на преценка и издаване на одобрение от надзорния орган, когато банка и финансов холдинг (със смесена дейност) по чл. 35а от ЗКИ възнамерява да придобие дялово участие, което достига или надхвърля 15 на сто от приемливия им капитал, независимо дали придобиването е във финансовия или нефинансовия сектор. От друга страна, прехвърлянето на активи и пасиви, което достига или надхвърля 10 на сто от общите активи или пасиви на съответния субект, а когато участващите в операцията лица са от една и съща група – 15 на сто от общите му активи или пасиви, може да бъде извършено след уведомяване на надзорния орган, без изискване за оценка и одобрение. Доразвит е съществуващият в ЗКИ разрешителен режим на преобразуванията, в които участват банки, като процедурата за оценка от надзорните органи, предвидена в проекта, има допълващ характер по отношение на общия режим на преобразуванията по Търговския закон. С цел яснота и точност при прилагането на режима, в законопроекта са въведени дефиниции на попадащите в обхвата на режима по ЗКИ форми на преобразуване на банки и холдингите по чл. 35а от ЗКИ.

И за трите категории процедури са предвидени задължения за сътрудничество и безпрепятствен обмен на информация между различните

надзорни органи, включително с органите, отговарящи за борбата с изпирането на пари или финансирането на тероризма, и координация в процеса на оценка.

1.4. Съществена промяна в законопроекта е въведената с Директива (ЕС) 2024/1619 нова хармонизирана уредба за достъп до пазара на предприятия от трети държави, които възнамеряват да предлагат банкови услуги на клиенти, намиращи се в държави - членки на Европейския съюз (ЕС). С нея се дава възможност на действащите банки от трети държави да продължат да извършват презгранична дейност с клиенти от ЕС на основата на съществуващите режими в държавите членки. В тази връзка действащият към момента национален режим в ЗКИ за лицензиране и осъществяване на дейност от клонове на банки от трети държави се допълва, както следва:

- Към условията за издаване на лиценз на клон от трета държава се добавят спазване на регулаторните изисквания във връзка с капитала, ликвидността, вътрешното управление и управлението на риска, изискванията за регистриране, както и липсата на съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Предвижда се задължение за БНБ след получаване на заявление за издаване на лиценз да извърши класификация на клона в една от категориите, съобразени с риска, който клонът представлява за финансовата стабилност и целостта на пазара. В категория 1 влизат клоновете, които се считат за по-рискови или поради стойността на регистрираните активи, или поради относителния размер над определен праг на приеманите депозити на дребно. В категория 2 попадат клоновете, които се считат за малки и несложни и за непредставляващи значителен риск за финансовата стабилност.

- По отношение на ликвидността се предвижда задължение за клоновете от трети държави да спазват изискванията за ликвидност,

приложими към банките, което съответства на възприетата от БНБ практика и е допустимо от Директива (ЕС) 2024/1619, която съдържа изрична възможност за прилагане на национални изисквания в областта. Предвижда се вписване в регистър на активите и пасивите, регистрирани или инициирани от клон от трета държава, който регистър се управлява от клона самостоятелно.

- Във връзка с изискванията за вътрешно управление и управление на риска, от всички клонове се изисква да имат най-малко две лица в съответната държава членка, които да осъществяват действителното управление на дейността на клона и които отговарят на приложимите изисквания за надеждност и пригодност, както и се предвижда възможност за БНБ да може да изиска клон от категория 1, с оглед осигуряване на стабилното му управление, да създаде управителен комитет, който се състои най-малко от трима членове.

- Предвидено е БНБ да оценява дали клонове от трети държави имат системно значение, като са описани конкретни критерии за преценка, и се урежда правомощието на БНБ да изиска клон от трета държава да подаде заявление за издаване на лиценз за кредитна институция при определени нормативно установени условия. С оглед на спазването от страна на клоновете от трети държави на изискванията към дейността им, наред със задълженията им за предоставяне на БНБ на регулаторна и финансова информация в конкретно определени срокове и при необходимост, БНБ следва да ги включи в плана за надзорни проверки и при необходимост да прилага надзорни мерки за гарантиране или възстановяване на спазването на тези изисквания.

1.5. В съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2024/1619, които преразглеждат и доразвиват санкционния режим по отношение на

кредитните институции, в законопроекта са предвидени изменения, свързани с надзорните правомощия на БНБ и с инструментариума, с който разполага, за да осигури спазването на приложимите пруденциални изисквания. Като основен и най-съществен момент в тази връзка е въвеждането на възможност БНБ да налага периодична парична санкция като мярка за принудително изпълнение за заплащане на парична сума за всеки ден на неизпълнение на законовите задължения или на решения на надзорния орган, докато продължава неизпълнението. Целта е да се прекрати неизпълнението във възможно най-кратък срок, като се принуди съответното лице да изпълни своето задължение. Периодичната парична санкция не може да бъде наложена за срок, по-дълъг от 6 месеца. С оглед на обстоятелството, че целта на периодичната парична санкция е да принуди определено лице да прекрати неизпълнението на задължение, в проекта изрично е уредено, че налагането на периодична парична санкция не възпрепятства надзорния орган от възможността за прилагане на надзорна мярка или на последващо административно наказание за същото деяние.

Предвидено е размерът на периодичната парична санкция и на имуществената санкция на юридическо лице да се определя въз основа на общия му годишен нетен оборот, като е въведена дефиниция, включваща изчерпателен списък от елементи, които да бъдат отчетени при изчисляването на санкцията.

По отношение на правомощията на надзорния орган да прилага надзорни мерки, с проекта е разширен обхватът на лицата, спрямо които може да бъде приложена такава мярка, допълнени са случаите, при които могат да бъдат прилагани надзорни мерки, и са регламентирани няколко нови видове мерки. Уредена е и възможността БНБ да приложи мерки спрямо клонове от трета държава, както и спрямо инвестиционен

посредник, когато не е получил лиценз за извършване на дейност като банка, въпреки наличието на условията на ЗКИ.

Промените, които въвежда законопроектът в частта за санкциите, включват и изрично изброяване на обстоятелствата, които БНБ следва да вземе предвид при определяне размера на административното наказание, а именно - тежестта и продължителността на нарушението, степента на отговорност, финансовото състояние на лицето, както и всички други фактори, които са от значение за индивидуализацията на наказанието.

2. Отстраняване на непълноти и прецизиране на разпоредби от ЗКИ.

Със законопроекта се предлагат допълнения, свързани с констатирани от Европейската комисия несъответствия при извършената оценка на съответствието по отношение на Директива (ЕС) 2019/878 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на освободените субекти, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност, възнагражденията, надзорните мерки и правомощия и мерките за запазване на капитала.

Допълват се основанията за отнемане на лиценз, като се включва възможността това да стане по искане на самата банка. По този начин в закона изрично се обхващат всички хипотези за излизане от пазара както по действащото законодателство на ЕС, така и по българското административно право, в което издаването на индивидуален административен акт се осъществява по инициатива на съответния компетентен орган или на заинтересованото лице.

Предложени са и изменения, свързани с по-ясното разпределение на правомощията на ЕЦБ и БНБ във връзка с осъществявания от тях пруденциален надзор върху банките, с оглед на пълното съответствие с

разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции.

Предлагат се изменения и в режима на вътрешните експозиции, с които се прецизират разпоредбите на закона и се адресират идентифицирани проблеми, свързани с констатирани празноти - ясно се посочва редът за вземане на решение от ръководния орган за формиране на вътрешна експозиция и се уреждат изключения от този режим.

С оглед на присъединяването на Република България към еврозоната и с цел осигуряване на правна сигурност, предвидимост и прозрачност на процесите, свързани с упражняването на надзор и контрол върху участниците на финансовите пазари, санкциите, глобите и таксите са посочени в евро. В тази връзка се предлагат технически редакции в глава петнадесета от ЗКИ.

3. Изменения, свързани с въвеждане в националното законодателство на Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034.

Законопроектът включва и разпоредби, транспониращи изисквания на Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 година за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг.

4. Изменения в други закони, предложени в Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗКИ.

4.1. Изменения в ЗПФИ, свързани с въвеждане в националното законодателство на Директива (ЕС) 2024/1619 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на надзорните правомощия, санкциите, клоновете от трети държави и рисковете от екологичен, социален и управленски характер:

Доколкото разпоредбите на Директива 2013/36/ЕС са приложими и по отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ, с оглед на нормативното обхващане на всички хипотези, включително тези, които касаят инвестиционни посредници с по-сложна и рискова дейност, попадащи в обхвата на чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ, с Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предлагат съответните изменения в ЗПФИ. Въпреки че към настоящия момент в Република България няма такива инвестиционни посредници, с предложените изменения и допълнения в ЗПФИ се цели да се гарантира пълно съответствие с европейската правна рамка.

С оглед на присъединяването на Република България към еврозоната и с цел осигуряване на правна сигурност, предвидимост и прозрачност на процесите, свързани с упражняването на надзор и контрол върху участниците на финансовите пазари, санкциите, глобите и таксите са посочени в евро. В тази връзка се предлагат технически редакции в чл. 290 - 294е от ЗПФИ, както и в § 1 от Допълнителните разпоредби на същия.

4.2. В рамките на мониторинг, осъществен от Европейската комисия, е установена необходимостта от извършване на определени технически редакции и уточнения чрез приемането на нормативни изменения и допълнения в Кодекса за застраховането с оглед на

осигуряването на пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 година относно разпространението на застрахователни продукти. Предложени са и изменения с цел да се осигури съответствие с действащата национална и европейска нормативна рамка в областта на платежните услуги, включително с принципа на равнопоставеност на различните категории доставчици на платежни услуги.

4.3. Във връзка с инициирана от Европейската комисия процедура по проверка на съответствието на Закона за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК) с изискванията на Директива (ЕС) 2021/2167 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година относно лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС са предложени изменения от техническо естество, насочени към прецизиране на отделни разпоредби. Предвид трансграничния характер на уредбата относно обслужването на кредити и с оглед на правилното и еднаквото прилагане на нормативната рамка в ЕС, с предложените промени в ЗЛОККК се осигурява допълнително уеднаквяване на използваната в националното законодателство терминология с тази на Директивата.

4.4. Законопроектът предвижда редакционни промени в други нормативни актове, произтичащи от измененията и допълненията на разпоредби от ЗКИ, свързани с промяна в номерацията на разпоредби, отменяне на действащи и създаване на нови разпоредби.

**II. Финансови средства, необходими за прилагането на новата уредба**

Предлаганите със законопроекта изменения водят до увеличаване на административната тежест за заинтересованите страни. За прилагането

на предложените нормативни промени обаче не са необходими други мерки и не възникват допълнителни ангажименти, включително финансови, за органите и структурите, участващи в процеса. Предложените промени със ЗИД на ЗКИ не водят до въздействие върху държавния бюджет на Република България.

### III. Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

С предложените със законопроекта изменения и допълнения в пруденциалната рамка се създадат предпоставки за осъществяване на ефективен банков надзор, включително върху клонове на банки от трети държави, както и надзор на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 от ЗПФИ съгласно правилата, предвидени в Директива 2013/36/ЕС, изменена с Директива (ЕС) 2024/1619. По-конкретно: ще се осигури независимостта на надзорните органи на кредитните институции; ще се укрепи основаната на риска капиталова рамка, както и ще се намали административната тежест за малките и несложните институции; ще се осигури по-доброто интегриране на съответните рискове от екологичен, социален и управленски характер в пруденциалната уредба; ще се постигне допълнително хармонизиране на надзорните правомощия и инструменти; и ще се намалят административните разходи на кредитните институции и инвестиционните посредници, за които се прилага пруденциалната рамка, приложима за кредитните институции.

В допълнение, приемането на предложените изменения и допълнения, целящи прецизиране на нормативната уредба, ще осигурят пълна хармонизация с европейското законодателство.

### IV. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Съгласно чл. 1, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща

процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (Директива (ЕС) 2015/1535), същата не се прилага за правилата, свързани с въпросите, които са предмет на законодателството на ЕС в областта на финансовите услуги, както са изброени неизчерпателно в приложение II към посочената директива. Наред с това, в законопроекта не се съдържат елементи и правила, които имат характеристиките на технически регламент по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535, включително няма технически спецификации, отнасящи се до предлагани на пазара продукти или услуги. В резултат на изложеното, не се налага нотифициране до Европейската комисия на посочения законопроект.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**РУМЕН Радев**